

The XIIth International Conference

Theoretical and Practical Aspects of Public Finance

University of Economics, Prague

13. - 14. 4. 2007

© *University of Economics, Prague 2007*
ISBN 80-245-1032-4

The XIIth International Conference

Theoretical and Practical Aspects of Public Finance

*Organized by the Department of Public Finance,
University of Economics, Prague*

*University of Economics, Prague
13. - 14. 4. 2007*

Vydání sborníku bylo podpořeno prostředky ESF, státního rozpočtu a rozpočtu hlavního města Prahy v rámci řešení projektu CZ.04.3.07/3.2.01.02/2137 - Školení pracovníků středního managementu veřejné správy v oblasti auditu veřejných výdajů.

List of Authors and Abstracts

Bačová, Monika: <i>Financovanie aktivít miestnych samosprávnych celkov na východnom Slovensku súvisiacich s rozvojom regiónu</i>	11
Beblavý, Miroslav: <i>Reakcia samosprávy na fiskálny šok: Prípadová štúdia Bratislavy..</i>	12
Beličková, Kornélia: <i>Úlohy a postavenie VVŠ (verejných vysokých škôl) v rozpočtovej sústave SR.....</i>	13
Borodovčák, Michal – Zubal'ová, Alena: <i>Majú dane zohľadňovať sociálny aspekt? (Vybrané problémy daňovej politiky SR)</i>	14
Březina, Josef: <i>Dopad využití biopaliv na veřejné finance</i>	15
Červenka, Michal: <i>Změna trendu ve financování veřejné dopravy</i>	16
Červenková, Anna – Bruthansová, Daniela: <i>Některé problémy financování sociální a zdravotní lůžkové péče.....</i>	17
David, Petr: <i>Incidence změn sazby spotřební daně z cigaret v ČR</i>	18
Dlouhá, Petra: <i>Lidský kapitál a možnosti financování investice do vzdělávání.....</i>	19
Drhová, Zuzana: <i>Hodnotový a problémový přístup při formulování variant ve veřejné politice</i>	20
Francírek, František: <i>Cena převodních cen.....</i>	21
Goliášová, Silvie – Rostková, Ivana – Kovář, Jiří: <i>Vliv počtu trvale bydlícího obyvatelstva na náklady obce. (Příklad z oblasti místních komunikací a veřejného osvětlení).....</i>	22
Grasseová, Monika: <i>Plánování činnosti a rozvoje resortu obrany jako účinný nástroj řízení veřejných výdajových programů v oblasti obrany a bezpečnosti</i>	23
Grůň, Lubomír: <i>Rozpočtová soustava a systém ve finančním právu</i>	24
Harumová, Anna: <i>Daňové zaťaženie v SR po zavedení tzv. rovnej dane</i>	25
Horák, Roman: <i>Plánování veřejných výdajů jako nedílná součást plánování činnosti a rozvoje resortu obrany</i>	26
Hubal, David: <i>Bude správa daní s novým Daňovým řádem efektivnější?.....</i>	27
Hyánek, Vladimír: <i>Podíl nestátních neziskových organizací na zabezpečování veřejných služeb</i>	28
Izák, Vratislav: <i>Mzdový daňový klín, náklady práce a sociální výdaje</i>	29

Jahoda, Robert: <i>Ovlivnila změna fiskální podpory dítěte pobídkovost k práci? Analýza modelů.</i>	30
Jakubíková, Emília – Bánociová, Anna: <i>Mikroekonomické dopady daňovej reformy v SR</i>	31
Janoušková, Jana – Barteczková, Ivana: <i>Zaměstnanci firem a daňové zatížení</i>	32
Ježek, Jiří: <i>Problémy strategického řízení místního a regionálního rozvoje v České republice</i>	33
Jílek, Milan: <i>Fiskální pozice malých obcí</i>	34
Jurčík, Radek: <i>Právní úprava veřejných zakázek a PPP projektů - úvahy de lege ferenda</i>	35
Karlíková, Táňa: <i>Economical impacts of the suburbanization</i>	36
Koderová, Jitka: <i>Představuje kritérium udržitelnosti veřejných financí jedinou nejistotu pokud jde o budoucí načasování zavedení eura v ČR?</i>	37
Kolveková, Gabriela: <i>Driving and Hindering Power of Co-operation in Eastern Slovakia</i>	38
Kozovský, Dušan: <i>Podpora vedy, výskumu a inovací vybranými nástroji hospodářské politiky</i>	39
Kubátová, Květa: <i>Otevřenost státního rozpočtu České republiky vůči občanům ve světle Open Budget Indexu 59 zemí světa</i>	40
Kubicová, Jana – Nekanovič, Miloslav: <i>Tax problems connected with doing business under Societas Europea legal framework</i>	41
Láchová, Lenka: <i>Současnost a budoucnost majetkových daní v České republice a v Evropské unii</i>	42
Lanc, Jiří: <i>Účetnictví jako informace o územních rozpočtech - podklad pro strategické vládnutí</i>	43
Maková, Kateřina: <i>Komparace daňového zatížení zaměstnance s průměrnou mzdou ve vybraných zemích Evropské unie</i>	44
Maxina, Luboš: <i>Daňová politika Slovenskej republiky a jej aspekty v zdaňovaní výnosov z podielových fondov</i>	45
Mirdala, Rajmund: <i>Analýza vybraných aspektov vládných výdavkov v podmienkach Slovenskej republiky</i>	46
Nekola, Martin: <i>Evaluae výsledků veřejných programů</i>	47
Nemec, Juraj – Meričková, Beáta: <i>Zmluvné zabezpečovanie verejných služieb v rozmere efektívnosti a kvality</i>	48
Nerudová, Danuše: <i>Daňová harmonizace z hlediska alternativních zdrojů rozpočtu EU</i>	49

Nerudová Danuše: Možnosti zavedení společného konsolidovaného základu daně v EU	50
Neubauerová, Erika: Nadväznosť komunálnej reformy na proces fiškálnej decentralizácie v podmienkach Slovenskej republiky	51
Novosádová, Ivana: Hodnotenie efektívnosti ve verejnom sektore: príklad liečební dlhodobochorých	52
Ochotnický, Pavol – Majerský, Radovan: Reformed public finance management system in the Slovak Republic and its perspective	53
Ochrana, František: Poptávkový systém veřejných služeb na úrovni municipalit	54
Ochrana, František: Veřejné zakázky a vyhledávání renty (rent-seeking)	55
Ochrana, František: Monitoring Public Policies in Program Budgeting (Some proposals for finance reform in the Czech Republic)	56
Paulíčková, Alena: Zhodnotenie daňovej reformy v Slovenskej republike	57
Pavel, Jan: Ekonomie transakčních nákladů a implementace PPP projektů v České republice	58
Pernica, Bohuslav: Některé aspekty státní politiky brannosti v pohledu teorie lidského kapitálu: případ České republiky	59
Péťrová, Rozália: Fiškálna decentralizácia a jej vplyv na výšku nákladov miestnych samosprávnych celkov,	60
Pilný, Jaroslav: Genderové rozpočtování	61
Pinglu, Chen: A Case Study of Revenue Competition of Central Region in China	62
Prušvic, David: Interakce měnové a fiškální politiky v malé otevřené ekonomice v systému s autonomní měnovou politikou a fiškálním pravidlem	63
Řežuchová, Markéta: Koncese a jejich uplatňování při zabezpečování veřejných služeb	64
Sadovský, Zdeněk: Česká daňová nesoustava	65
Sedmihradská, Lucie: Rozpočtové rámce: mohou opravdu zajistit fiškální disciplínu? ..	66
Sičáková-Beblavá, Emília – Beblavý, Miroslav: Faktory ovplyvňujúce rozhodovanie o spôsobe zabezpečovania služieb vo veľkých slovenských mestách	67
Slintáková, Barbora – Klazar, Stanislav – Svátková, Slavomíra – Zelený, Martin: Měření progresivity daní ze spotřeby v ČR před a po vstupu do EU	68
Sokáč, Ivan: Importance and methods of equalization of fiscal capacity of territorial entities	69
Sopková, Eva – Spišiaková, Mária: The Cost of Paying Value Added Tax in Slovak Businesses	70

Soukopová, Jana – Kavřík, Ladislav: <i>Pozitivní motivace zadavatelů veřejných zakázek</i>	71
Svirák, Pavel: <i>Lze praktickou aplikaci zákona o DPH považovat za proces rozhodování?</i>	72
Szarowská, Ivana: <i>Daňové zatížení v České republice a Evropské unii</i>	73
Šebová, Miriam: <i>Theoretical and Practical Aspects of Fiscal Decentralization in Slovakia</i>	74
Šilhánková, Vladimíra: <i>Brownfields Revival Policies in our Cities and its Impact into Local Budgets</i>	75
Široký, Jan: <i>Provisions of Council Directive 2006/112/EC Implemented in the Czech Republic</i>	76
Škarabelová, Simona: <i>Multiplikační efekty dotací do brněnských divadel</i>	77
Šumpíková-Fantová, Markéta: <i>Veřejné služby a jejich efektivní zabezpečování</i>	78
Tichá, Michaela: <i>Daňové úniky - institucionální aspekty</i>	79
Tománek, Petr: <i>Pět let fungování rozpočtového určení daní pro obce</i>	80
Tóth, Petr: <i>Financování obcí - možnosti analýzy</i>	81
Valenčík, Radim – Bedretdinov, Rafik: <i>Význam vizí při prosazování veřejných politik</i>	82
Vančurová, Alena: <i>Nutnost zpřísnění kritérií pro evidenci příjmů jednotlivců</i>	83
Velikovský, Jakub – Urbanec, Jan: <i>Efektivnost daňové podpory u investičního životního pojištění</i>	84
Veselý, Arnošt: <i>Current approaches to problem delimitation in public policy</i>	85
Vítek, Leoš – Pavel, Jan: <i>Analýza distribuce mezních efektivních daňových sazeb v ČR s využitím SRU</i>	86
Vopátek, Jiří: <i>Proč měnit důchodový systém v ČR?</i>	87
Votava, Libor: <i>Fiskální stimuly jako nástroj k trvale udržitelnému rozvoji aneb proč není tak snadné prosadit ekologickou daňovou reformu</i>	88
Wroblevský, Tomáš: <i>Může vláda za inflaci? Stručně k vybraným aspektům fiskální teorie determinace cenové hladiny</i>	89

Conference Scientific Committee

Chair:

Ochrana, František: University of Economics, Prague, Czech Republic

Members:

Bailey, Stephen J., Glasgow Caledonian University, United Kingdom

Hamerníková, Bojka: The Institute of Finance and Administration, Czech Rep.

Kubátová, Květa: University of Economics, Prague, Czech Republic

Nemec, Juraj: University of Matej Bel, Banská Bystrica, Slovak Republic

Urbánek, Václav: University of Economics, Prague, Czech Republic

Vančurová, Alena: University of Economics, Prague, Czech Republic

Conference Organizing Committee

Chair:

Vančurová Alena, University of Economics, Prague, Czech Republic

Department of Public Finance,

University of Economics, Prague

W. Churchill Sq. 4

130 67 Prague 3, Czech Republic

E-mail: vancura@vse.cz, urbanecj@vse.cz,

Editorial

Dear readers,

In April 2007 the Department of Public Finance organizes the twelfth International Conference "Theoretical and Practical Aspects of Public Finance". Its Scientific and Organizing Committees and Department of Public Finance of the University of Economics in Prague successfully invites to Prague outstanding scientists from various countries.

The Conference became this way not only regular event for Czech scientists but also the opportunity for creation of contacts with academics from abroad and for the exchange of experience in broader extent.

The Conference is also strongly accepted by the decision-making sphere representatives and the evidence of that is a big number of them among participants.

We would like to heartily invite you to this Conference and we wish you a nice stay in Prague

On behalf of the Scientific and Organizing Committees and Department of Public Finance of the University of Economics in Prague,

Květa Kubátová,

Chair of the Conference Scientific Committee.

Abstracts

Mgr. Ing. Monika BAČOVÁ, Ph.D.

e-mail: bacova@euke.sk

address: Podnikovohospodárska fakulta EU, Tajovského 13, 041 30 Košice

Financovanie aktivít miestnych samosprávnych celkov na východnom Slovensku súvisiacich s rozvojom regiónu

Hospodárenie miestnych samospráv na Slovensku v súčasnosti upravuje Zákon o rozpočtových pravidlách. Zákon vymedzuje možnosti, ktoré môžu územné samosprávy využívať pri financovaní svojich aktivít. Cieľom príspevku je poukázať na to ako miestne samosprávy na východnom Slovensku financujú svoje aktivity, ktoré súvisia s rozvojom regiónu, a s akými problémami sa pri tom stretávajú. Príspevok prezentuje výsledky dotazníkového prieskumu. Respondentmi prieskumu boli miestne samosprávy (mestá a obce) Košického a Prešovského samosprávneho kraja. Príspevok je čiastkovým výstupom projektu VEGA 1/2553/05 Riešenie niektorých problémov podpory rozvoja regiónov riešeného na Podnikovohospodárskej fakulte EU v Košiciach.

Keywords: regionálny rozvoj, úver, financovanie

Ing. Miroslav BEBLAVÝ, Ph.D.

e-mail: beblavy@governance.sk

address: SGI Bajkalská 25, 82718 Bratislava Slovensko

Reakcia samosprávy na fiskálny šok: Prípadová štúdia Bratislavy

1 januára 2005 zažili slovenské obce výraznú fiskálnu zmenu, ktoré pre niektoré, najmä väčšie mestá predstavovala až fiskálny šok. Zároveň totiž začali platiť štyri nové opatrenia (reštrukturalizácia miestnej daňovej legislatívy, nový systém podielových daní, zrušenie niektorých typov dotácií pre samosprávy, nové pravidlá hospodárenia samosprávy zamerané na prevenciu insolventnosti samospráv a jej prípadné riešenie). Táto prípadová štúdia skúma situáciu v Bratislave, hlavnom meste Slovenskej republiky a to, ako sa vedenie mesta vyrovnalo s novým systémom fiskálnych pravidiel. Metodologicky je založená na analýze celoštátnej aj mestskej legislatívy, fiskálnych dát, záznamov z rokovaní mestského zastupiteľstva a iných orgánov samosprávy, ako aj rozhovoroch s niektorými kľúčovými hráčmi. Zistenia sú nasledovné: Pre mesto Bratislava predstavoval nový systém financovania samosprávy fiskálny šok vzhľadom na stratu štátnej dotácie pre mestskú hromadnú dopravu. Napriek tomu vedenie mesta podporovalo nový systém, pretože výhody stability a predvídateľnosti nového modelu prevýšili politické náklady klesajúcich príjmov. Vedenie mesta sa rozhodlo riešiť vzniknutý problém primárne zvýšením príjmov prostredníctvom novo liberalizovanej dane z nehnuteľnosti, pretože očakávalo (a následné reakcie to potvrdili) nižšie politické náklady v porovnaní s tak razantným znížením výdavkov, aké bolo alternatívnym riešením. Nový systém dane z nehnuteľnosti je nastavený jednoducho a decízori dokázali pod fiskálnym tlakom odolať návrhom na vytváranie extenzívneho zoznamu oslobodení alebo znížení dane. Po jednorazovom šoku na začiatku roku 2005 možno konštatovať, že fiskálny manažment Bratislavy sa ustálil a pokračuje bez ďalších výraznejších zmien.

Keywords: fiskálna decentralizácia, Bratislava, samospráva, fiskálny manažment

Doc. Ing. Kornélia BELIČKOVÁ, Ph.D.

e-mail: belickov@euba.sk

address: Ekonomická univerzita Národohospodárska fakulta Katedra financií - 3B13, Dolnozemska
cesta 1 852 19, Bratislava, SR

Úlohy a postavenie VVŠ (verejných vysokých škôl) v rozpočtovej sústave SR.

S prudkým rozvojom vysokoškolského vzdelania aj v SR sa do popredia dostáva otázka "masifikácie" vysokých škôl. Ako správne postupovať pri posudzovaní kvality i kvantity vysokoškolských inštitúcií, ktoré sú najvážnejšie, najdiskutovanejšie otvorené problémy týkajúce sa ich počtu, štruktúry, financovania, počtu študentov, či učiteľov? Ako sa na postavení VVŠ podieľajú agentúry, ktoré ich hodnotia? Je možné vnímať vysokoškolské vzdelávanie ako službu, ktorá je poskytovaná na špecifickom trhu? Univerzity doteraz takmer nepoznali problémy so získaťím študentov. V súčasnosti sa vyostruje boj nielen o študentov, ale aj o renomovaných pedagógov, vedcov či finančné prostriedky. Ktorí z nich je ten najdôležitejší? Z tohto dôvodu sa zvyšuje aj významnosť marketingovo orientovaného riadenia univerzít. Pozíciu verejnej vysokej školy ako zložky sústavy verejných rozpočtov v konkurencii možno zaistiť a posilniť uplatňovaním určitých zásad, ktoré budú zopodvedané v danom príspevku.

Keywords: verejná vysoká škola, vysokoškolské vzdelanie, verejné rozpočty

Ing. Michal BORODOVČÁK, CSc.

e-mail: borodov@euba.sk

address: Katedra financií, Národohospodárska fakulta, Ekonomická univerzita, Dolnozemska cesta ,
852 19 Bratislava

Doc. Ing. Alena ZUBALOVÁ, Ph.D.

e-mail: alena.zubalova@post.sk

address: Katedra financií, Národohospodárska fakulta, Ekonomická univerzita, Dolnozemska cesta ,
852 19 Bratislava

Majú dane zohľadňovať sociálny aspekt? (Vybrané problémy daňovej politiky SR)

Postavenie daňovej politiky ako súčasť fiškálnej politiky štátu závisí od samotného vymedzenia úlohy štátu v ekonomike a miery jeho zodpovednosti. Od toho sa potom odvíja realizácia a smerovanie aj daňovej politiky. Tá v konečnom dôsledku môže jednotlivé daňové subjekty motivovať, pôsobiť neutrálne, ale aj demotivovať. Ostatná daňová reforma podstatne zmenila daňový systém v SR. Dotkla sa aj jedného z nosných zákonov, a to zákona o dani z príjmov. Zachovať spravodlivosť pri zodpovedajúcej miere efektívnosti v daňovom systéme je vždy obtiažne. Položme si otázku: majú dane zohľadňovať sociálny aspekt? Nad touto otázkou sa autori zamyslia v predkladanom príspevku apelujúc na nezdaniteľnú časť základu dane pri dani z príjmov fyzických osôb ako prvku progresie zdanenia, ktorý v sebe zároveň obsahuje aj sociálny aspekt.

Keywords: daňová reforma, sociálny aspekt daní, progresia zdanenia, nezdaniteľná časť základu dane

Ing. Josef BŘEZINA, CSc.

e-mail: brezina@pef.czu.cz

address: Katedra obchodu a financí PEF, ČZU v Praze Kamýcká 129, 165 21 Praha Suchbát

Dopad využití biopaliv na veřejné finance

Záměrem Evropské unie je postupně zvyšovat podíl alternativních zdrojů energie používaných jako palivo v silniční dopravě. Součástí alternativních zdrojů jsou biopaliva, což jsou u nás metylester řepky olejné a kvasný líh. Příspěvek je zaměřen na dopad používání biopaliv na příjmy a výdaje veřejných rozpočtů a na dopad použití biopaliv na výrobce, distributory, prodejce a spotřebitele pohonných hmot.

Keywords: spotřební daň z minerálních olejů, biopalivo, bionafta, bioetanol, palivo pro spalovací motory

Ing. Miroslav ČERVENKA

e-mail: cervenka@svsconsult.cz

address: Oblouková 202, 252 45 Ohrobec

Změna trendu ve financování veřejné dopravy

Regionální dopravní obslužnost, do které se řadí Základní dopravní obslužnost a Ostatní dopravní obslužnost v souladu se zákonem o silniční dopravě a zákonem o drahách, je zabezpečována veřejnou linkovou autobusovou dopravou a železniční osobní dopravou, která je financována z veřejných rozpočtů. Veřejnou linkovou dopravu v závazku veřejné služby realizuje v České republice 123 dopravců, kteří ročně přepraví přes 300 mil. osob. Železniční osobní doprava, která je reprezentována monopolním dopravcem České dráhy a několika regionálními dopravci, přepraví zhruba jednu čtvrtinu z celkového počtu přepravených osob. Náklady na jednu přepravenou osobu železniční regionální dopravy jsou ve srovnání s přepravou v autobusu více než čtyřnásobné. Z uvedených údajů je možné odvodit změnu dlouhodobého tvrzení, že železniční osobní doprava je nejlacinější druh osobní dopravy. Toto tvrzení je pravdivé pouze ve vztahu vůči uživatelům, ale ne pro toho, kdo má hradit prokazatelnou ztrátu, tedy pro společnost (tj. stát a kraje). Je nutné si vybrat. Buď bude preferována veřejná doprava způsobem odporujícím Nařízení EU nebo bude přepravu cestujících zabezpečovat ta veřejná osobní doprava, která splní Nařízením EU požadované kvalitativní a ekonomické požadavky.

Keywords: veřejná doprava, veřejné rozpočty

Ing. Anna ČERVENKOVÁ

e-mail: anna.cervenkova@vupsv.cz

address: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2

JUDr. Daniela BRUTHANSOVÁ

e-mail: daniela.bruthansova@vupsv.cz

address: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2

Některé problémy financování sociální a zdravotní lůžkové péče

Demografická situace ČR je charakterizována rostoucím počtem seniorů, zejména seniorů osamělých, s chronickými chorobami, často se sníženou soběstačností. Tato situace zvyšuje potřebu poskytování zdravotně sociálních služeb residenčního typu, jejichž kapacita je už v současné době nedostatečná. Pro pacienta/klienta s omezenou možností sebeobsluhy se dnes nabízejí dvě možnosti: 1. umístění na lůžku následné ošetrovatelské péče ve zdravotnictví (především v léčebnách dlouhodobě nemocných – LDN) 2. umístění na ošetrovatelském lůžku v domovech pro seniory (do 1.1.2007 domovy důchodců). Předmětem příspěvku je porovnání struktury pacientů/klientů v obou typech zařízení podle věku a diagnóz (na základě dotazníkového šetření), rozbor stávajícího systému financování a návrh na jeho zlepšení. Ačkoli průměrný věk, struktura základních diagnóz a stupeň soběstačnosti pacientů/klientů jsou v obou typech zařízení obdobné, ekonomické a personální podmínky, za nichž je jim poskytována ošetrovatelská péče, se zásadně liší. V LDN prakticky veškerou zdravotní péči hradí zdravotní pojišťovny; přičemž zdravotní péče v sobě skrývá i péči sociální (tzv. „hotelové služby“). Spoluúčast pacienta neexistuje. LDN neměly nárok ani na částku, jímž byl do 31.12. 2006 osobám se zvýšenou potřebou péče zvyšován důchod formou příspěvku pro bezmocnost. Možnost poskytování příspěvku na péči, který od 1.1.2007 nahrazuje zvýšení důchodu pro bezmocnost, řeší sice §§ 52 a 73 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách; praktické zkušenosti však prozatím chybějí. Naproti tomu z veřejného zdravotního pojištění není klientům domovů pro seniory hrazena veškerá zdravotní péče a tato zařízení hradí ošetrovatelskou péči převážně z neinvestičních prostředků ústavu tj. na úkor sociálních služeb. Klienti na pobyt přispívají. Od 1.1.2007 došlo k zásadní změně systému financování. Po uplynutí přechodného období cca 2 let se předpokládá, že hlavní tíži financování ponese klient a to jak ze svých běžných příjmů, tak eventuelně z přiznaného příspěvku na péči. Tím však není řešena otázka financování potřebné zdravotní péče na ošetrovatelských odděleních (lůžkách) domovů pro seniory. Vzhledem k vyšší nákladovosti těchto lůžek vzniká nebezpečí snahy tato lůžka rušit a klienty přesouvat na lůžka ošetrovatelské následné péče ve zdravotnictví, jichž je dnes zoufalý nedostatek. Východiskem by mohlo být vytvoření sociálně-zdravotnických zařízení, kam by byly převedeny ošetrovatelské lůžkové kapacity z resortu sociálních věcí i z resortu zdravotnictví. Financování těchto zařízení by bylo vícezdrojové, a podíleli by se na něm pacienti/klienti, zdravotní pojišťovny a státní správa (MPSV, kraje, obce). Vícezdrojové financování znamená ovšem uvážit, zda pacient/klient s průměrným příjmem bude schopen unést patřičný díl takto rozvržených nákladů. Autorky podrobně analyzují tuto otázku na základě propočtů z údajů statistiky rodinných účtů.

Keywords: stáří, zdravotní péče, sociální péče, služby residenčního typu, vícezdrojové financování

Ing. Petr DAVID, Ph.D.

e-mail: david@mendelu.cz

address: MZLU v Brně Ústav účetnictví a daní, Zemědělská 1, 61300 Brno

Incidence změn sazby spotřební daně z cigaret v ČR

Príspevek se zabývá daňovou incidencí v rámci změn sazby spotřební daně z cigaret v České republice. Přesuny zvýšeného daňového břemene jsou zde kvantifikovány na základě pozorování spotřebitelských cen vybraných značek cigaret ve dvou okamžicích změn sazby spotřební daně z cigaret. Dále jsou identifikovány a charakterizovány jednotlivé faktory ovlivňující přesuny a dopady zvýšeného daňového břemene způsobeného zvýšením sazby spotřební daně z cigaret v České republice. Výsledky práce umožňují nejen provést komparaci dopadů dvou úprav sazby daně z cigaret, ale také stanovit syntetické závěry a doporučení pro další vývoj sazeb spotřební daně z cigaret a směřování daňové politiky České republiky v této oblasti.

Keywords: spotřební daň, daňová incidence, cigarety, sazba daně

Ing. Petra DLOUHÁ

e-mail: dlouhap@email.cz

address: Průběžná 1457/38, Lysá nad Labem, 289 22

Lidský kapitál a možnosti financování investice do vzdělávání

Předkládaný příspěvek je věnován problematice vysokoškolského vzdělávání a investic do lidského kapitálu v podmínkách České ekonomiky. Za hlavní cíl si klade představit význam soukromých a firemních investic, jako alternativního zdroje k veřejnému financování lidského kapitálu ze státního rozpočtu, za podmínek zvyšování kvality vědy a výzkumu, nástupu inovačních procesů, rozvoje vzdělanosti a rozšíření přístupu ke vzdělání vyšším u počtu populace. V souvislosti s vymezením složek nákladů a výnosů vzdělávacích aktivit je nutné zasadit danou problematiku do kontextu konkrétní ekonomické situace. I přes velký rozvoj vysokých škol (po roce 1989) je státní rozpočet hlavním zdrojem financování. Světová globalizace, demografický vývoj a změny ve struktuře zaměstnanosti kladou jasné nároky. Systém vysokoškolského financování je nutné reformovat tak, aby jeho vrcholová, tj. vysokoškolská forma byla podstatným způsobem financována alternativními zdroji soukromého sektoru. Příspěvek hodnotí některé v současné době existující formy Human Capital Contracts (smlouva o investování do lidského kapitálu) ve světě a předkládá ucelený náhled na dosud předložené koncepce reformy v České republice. Domnívám se, že naším cílem by mělo být najít co možná nejvíce alternativních zdrojů pro financování vzdělávání a jednou z cest zvyšování kvality terciárního školství je školné, které by mělo být financováno z budoucích výnosů studenta. Musí však být doprovázeno komplexní legislativní, daňovou a dotační připraveností. V poslední kapitole také příspěvek pojednává o problematice firemního vzdělávání jako o nutném doplňku vzdělávacího systému.

Keywords: financování vzdělávání, lidský kapitál, Human Capital Contract, školné

Ing. Zuzana DRHOVÁ, Ph.D.

e-mail: zuzana.drhova@ecn.cz

address: CESES, FSV UK, Praha

Hodnotový a problémový přístup při formulování variant ve veřejné politice

V příspěvku jsou analyzovány dva základní možné přístupy pro formulování variant řešení ve veřejné politice – problémový přístup a hodnotový přístup. Jsou představeny základní odlišnosti a použitelnost těchto přístupů, případně jejich kombinace v různých situacích s cílem dosáhnout maximální možné shody (podpory) pro zvolená řešení. Příspěvek vychází z prací R. L. Keeneyho, který definoval dva možné způsoby přístupu k tvorbě variant. První možností je tzv. myšlení zaměřené na alternativy (alternative-focused thinking), kdy impulsem je nespokojenost se stávajícím stavem a v reakci nato hledání zlepšujícího řešení. Je to přístup reaktivní, který vychází z podrobné analýzy problému. Druhý způsob označuje jako myšlení zaměřené na hodnoty (value-focused thinking), který označuje za proaktivní a tvořivější i díky tomu, že generuje nové nečekané varianty. Na počátku tohoto přístupu je formulace a vyjasnění hodnot, které chce analytik (či jednotliví aktéři) prosadit. Neřeší se tak primárně problém, ale hledají se cesty jak prosadit určité hodnoty. V příspěvku budou zvažovány různé možnosti využití těchto přístupů v praxi. První přístup je doporučovaný pro dobře strukturované problémy a hledání technických řešení. Druhý přístup je vhodný u komplexních (málo strukturovaných) problémů (znečištění ovzduší, důchodová reforma, podpora vědy a důraz na některá odvětví, postavení či nepostavení přehrady apod.). Zde dochází ke střetu rozdílných (možno i protichůdných) hodnot a pro určení vhodné varianty je třeba si ujasnit, jaký je očekávaný cílový stav a s jakými hodnotami se pojí.

Ing. František FRANCÍREK, Ph.D.

e-mail: francirek@101.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Cena převodních cen

Jakou cenu "platí" poplatníci a státní pokladna za tzv. převodní ceny (transfer pricing)? A jakou kvalitu si za ní pořizují? Jinými slovy řečeno - vyhovuje současná právní úprava a aplikovaná praxe pěti základním kritériím tzv. "dobrých daní"? Je současná legislativní úprava převodních cen vyhovující a dostatečná? Poskytuje poplatníkům i daňovým správám jistotu správného výběru daně? Nabízí opravdu tolik potřebnou administrativní jednoduchost, účelnost a efektivnost?

Keywords: převodní ceny, daň z příjmů právnických osob

Ing. Silvie GOLIÁŠOVÁ

e-mail: silvie.goliasova@vsb.cz

address: Katedra veřejné ekonomiky, Ekonomická fakulta VŠB-TU Ostrava Sokolská tř. 33 701 21
Ostrava 1

Ing. Ivana ROSTKOVÁ

e-mail: ivana.rostkova@vsb.cz

address: Katedra veřejné ekonomiky Ekonomická fakulta Sokolská 33 701 21 Ostrava1

RNDr. Jiří KOVÁŘ

e-mail: jiri.kovar@vsb.cz

address: Katedra veřejné ekonomiky Ekonomická fakulta Sokolská 33 701 21 Ostrava1

***Vliv počtu trvale bydlícího obyvatelstva na náklady obce.
(Příklad z oblasti místních komunikací a veřejného
osvětlení).***

Trvale bydlící obyvatelstvo je nejvýznamnějším a nejužívanějším ukazatelem zabezpečování efektivního výkonu při správě a hospodaření obcí. V České republice lze nalézt výrazně velikostně diferenciovaný soubor obcí. Existuje však několik specifických oblastí realizace správy a jejich financování, které při stávající velikostní diferenciaci (vyjádřeno počtem obyvatel) a uplatňování již výše zmíněného ukazatele vede k jistým negativním ekonomickým dopadům do rozpočtů jednotlivých obcí, proto je nutné brát v úvahu i další faktory ovlivňující nákladovost správního výkonu (např. rekreace, osídlení, délka místních komunikací). V rámci tohoto příspěvku bude postížena rovina vztahu počtu trvale bydlícího obyvatelstva obce, resp. dalších ukazatelů a jejich nákladů na místní komunikace a veřejné osvětlení v podmínkách okresu Opava a ve výběrovém vzorku obcí s rekreačním potenciálem v letech 2003-2005.

Keywords: trvale bydlící obyvatelstvo, délka místních komunikací, náklady na místní komunikace, náklady na veřejné osvětlení, obec, rekreační obec.

Ing. Monika GRASSEOVÁ, Ph.D.

e-mail: monika.grasseova@unob.cz

address: Univerzita obrany, Ústav operačně taktických předmětů, oddělení řízení obrany státu
Kounicova 65 612 00 Brno

Plánování činnosti a rozvoje resortu obrany jako účinný nástroj řízení veřejných výdajových programů v oblasti obrany a bezpečnosti

V rámci optimalizace českých plánovacích procesů by měl být dosavadní systém plánování a hodnocení v resortu MO orientován na dosahování potřebných operačních schopností sil v návaznosti na změny v obranném plánování NATO. Změna plánovacích postupů si vyžaduje využití odpovídajících metod na podporu rozhodování včetně jejich softwarové podpory. Autorka článku jako odpovědná řešitelka projektu obranného výzkumu: "Rozvoj metod podpory rozhodování v procesech plánování a hodnocení činnosti a rozvoje resortu MO" představuje dosavadní výsledky zkoumání řešitelského týmu. Zaměřuje se na možnosti uplatnění procesního přístupu a vybraných metod v plánování rozvoje a činnosti resortu obrany.

Keywords: obrana, plánování, procesní řízení, metody na podporu rozhodování

JEL: H56

Doc. JUDr. Lubomír GRÚŇ, CSc.

e-mail: novotnar@pfnw.upol.cz

address: Právnická fakulta UP v Olomouci, tř. 17. listopadu 8, 771 11 Olomouc

Rozpočtová soustava a systém ve finančním právu

Finanční právo a jeho nezastupitelné postavení při formování pojmových kategorií z oblasti veřejných rozpočtů. Rozpočtová soustava a rozpočtový systém jako důležité finančněprávní instituty. Rozdílné názory na obsah těchto pojmů. Dopad na pedagogický proces i vědeckou činnost týmů i jednotlivců. Potřeba další precizace i s přihlédnutím k integračním vlivům.

Keywords: rozpočtová soustava, finanční právo, rozpočtový systém

Doc. Ing. Anna HARUMOVÁ, Ph.D.

e-mail: prodekan.fep@uninova.sk

address: Fakulta ekonómie a podnikania Bratislavskej vysokej školy práva, Tematínska 10, 851 05
Bratislava

Daňové zaťaženie v SR po zavedení tzv. rovnej dane

Application equal Tax in the Slovak republic makes better allocation of income to the state budget, reduce rate repartitionings in society and from long-time aspect is stimulating economic expand and creation of investments. From individual and companies view cancel progressive taxations, which up to now relate mainly enjoy success, then with higher income society. On the second side equal Tax implementation advantage this category and don't advantage category of individual and companies with low income. The system became less motivating for middle income groups.

Keywords: daňové zaťaženie, daň, rovná daň, práca, daňové aspekty, motivácia, stimulácia ekonomického rozvoja, daňový klin

JEL: H, H2

Ing. Roman HORÁK, CSc.

e-mail: roman.horak@unob.cz

address: Univerzita obrany Ústav operačně taktických studií, oddělení řízení obrany státu Kounicova
65 612 00 Brno

Plánování veřejných výdajů jako nedílná součást plánování činnosti a rozvoje resortu obrany

Vysoká dynamika vývoje bezpečnostního prostředí a požadavky na použití ozbrojených sil ČR v operacích vyžadují zajištění potřebných zdrojů ve stanovené lhůtě, kvalitě, kvantitě a do určeného místa potřeby. K tomu by mělo sloužit kvalitní plánování a hodnocení užití finančních zdrojů resortu obrany jako účinného nástroje řízení. Autor článku jako spoluřešitel projektu obranného výzkumu: "Rozvoj metod podpory rozhodování v procesech plánování a hodnocení činnosti a rozvoje resortu MO" představuje dosavadní výsledky zkoumání. Zaměřuje se na možnosti uplatnění vybraných metod v procese plánování a hodnocení finančních zdrojů jako nedílnou součástí plánování a hodnocení rozvoje a činnosti resortu obrany.

Keywords: obrana, řízení zdrojů, plánování

JEL: H56

Ing. David HUBAL

e-mail: hubal@untax.cz

address: ČSA 394, 500 03 Hradec Králové

Bude správa daní s novým Daňovým řádem efektivnější?

Hledání efektivity, právní perfektnosti a průhlednosti v nových zásadách správy daně.

Keywords: daňový řád, základní zásady správy daní a zásady řízení

JEL: H20, H83

Ing. Vladimír HYÁNEK, Ph.D.

e-mail: hyanek@econ.muni.cz

address: Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova univerzita, Lipová 41A, 602 00 BRNO

Podíl nestátních neziskových organizací na zabezpečování veřejných služeb

Tento článek je shrnutím přibližně dvouletého průběhu výzkumného projektu GAČR se stejným názvem, tedy „Podíl nestátních neziskových organizací na zabezpečování veřejných služeb“. Podnětem k tomuto projektu byla obecná absence informací o způsobech, kterými se veřejné služby dostávají ke svým uživatelům, stejně jako převládající neznalost jednotlivých fází této cesty od garanta služby po konečného uživatele. Projekt analyzuje podíl nestátních neziskových organizací, ale také obecně nestátních poskytovatelů na zabezpečování veřejných služeb, a to ve třech rovinách - na úrovni celorepublikové, na úrovni krajů a na úrovni obcí, stejně jako po dvou liniích - státní správy a samosprávy. Článek prezentuje zde pouze určitý výsek prozatím nekompletního výzkumu, zaměřuje se na jeden ze zdrojů dat, na odvětvové statistiky. Průzkum odvětvových statistik byl prvním krokem ve zkoumání zabezpečování veřejných služeb neziskovými organizacemi, který je nutné podpořit studiem existujících veřejných politik, legislativního rámce a používanými systémy financování v jednotlivých odvětvích. Teprve pak bude možné získat celkový pohled na neziskové organizace při zabezpečování veřejných služeb.

Keywords: veřejná služba, odvětvové statistiky, veřejné statky, veřejné politiky

Doc. Ing. Vratislav IZÁK, CSc.

e-mail: izak@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Mzdový daňový klín, náklady práce a sociální výdaje

Analyzujeme vztahy mezi mzdovým daňovým klínem, pracovními náklady a výdaji na sociální ochranu v České republice a zemích OECD. Relativní růst nominálních jednotkových pracovních nákladů vzhledem k hlavním obchodním partnerům snižuje konkurenční schopnost domácích průmyslových odvětví. Mzdový daňový klín v 2005 jako procento celkových pracovních nákladů (43,8%) je nad průměrem OECD (37,3%) s tím, že zejména u zaměstnavatelů (25,9%) je zdanění vysoké (pouze Francie a Maďarsko zaznamenaly vyšší podíl na celkových pracovních nákladech). Použitím klasifikace COFOG Eurostatu můžeme odvodit přibližně rozsah „státu blahobytu“ (sociální ochrana plus zdraví plus vzdělání). Podíl těchto položek na HDP byl v roce 2003 26% v České republice, 27,3% v EU-10 (země přijaté v 2004), ale 31,2% v EU-25. Rozsah „státu blahobytu“ v nových členských státech se tak nezdá být nadměrný.

Ing. Robert JAHODA, Ph.D.

e-mail: jahoda@econ.muni.cz

address: VUPSV Praha, VC Brno

Ovlivnila změna fiskální podpory dítěte pobídkovost k práci? Analýza modelů.

Cílem příspěvku je pomocí analýzy modelových domácností ukázat vliv daňových a dávkových nástrojů na pracovní pobídky rodiny. Ty jsou hodnoceny pomocí konceptu mezních efektivních daňových sazeb (METR). Časová oblast zkoumání je v příspěvku ohraničena roky 2005 až 2007. Mezi analyzované varianty úprav byly vybrány ty, které jsou výlučně zacíleny na rodiny s dětmi. Jedná se o následující úpravy: nahrazení odečitatelné položky na dítě daňovým zvýhodněním, zavedení společného zdanění manželů a zvýšení rodičovského příspěvku. Analýza změny efektivního zdanění u domácností ukázala, že výše popsané změny měly u modelových domácností vliv na nabídku jejich práce. Protože ale empirická verifikace nebyla cílem tohoto článku, lze se dnes pouze dohadovat, jak velký je tento vliv. Dá se nicméně očekávat, a v tomto není příspěvek ve sporu s ostatními dosud publikovanými závěry jiných autorů, že v případě zavedení společného zdanění manželů dojde ke snížení nabídky práce u druhého příjmu v rodině. Nahrazení odečitatelné položky na dítě daňovým zvýhodněním a zvýšení rodičovského příspěvku má jak pozitivní, tak negativní dopady na nabídku práce. Mezi další zjištění pak patřilo, že analýza úprav prokázala, že i relativně drobné změny současného daňového a dávkového systému mohou vést k významnému zvýšení jejich pobídkovosti k práci.

Doc. Ing. Emília JAKUBÍKOVÁ, CSc.

e-mail: jakubikova@tuke.sk

address: Katedra financií, Ekonomická fakulta TU v Košiciach, Nemcovej 32, 040 01 Košice

Ing. Anna BÁNOCIOVÁ

e-mail: anna.banociova@tuke.sk

address: Katedra financií, Ekonomická fakulta TU v Košiciach, Nemcovej 32 040 01 Košice

Mikroekonomické dopady daňovej reformy v SR

Príspevok je zameraný na hodnotenie dopadov ostatnej daňovej reformy SR na finančnú situáciu slovenského producenta nealkoholických nápojov - "RIEKA" s.r.o. Spoločnosť je platiteľom dane z príjmov PO, dane z príjmov zo závislej činnosti, dane z motorových vozidiel, dane z nehnuteľností, DPH a spotrebných daní. Predmetom analýzy sú daňové, odvodové a príspevkové povinnosti v roku pred zavedením daňovej reformy (2003) a po troch rokoch jej uplatňovania (2006) v praxi. Bola prevedená analýza jednotlivých druhov prevádzkových, finančných a mimoriadnych nákladov a výnosov a krátkodobého a dlhodobého majetku a záväzkov firmy s rozlíšením vlastných a cudzích zdrojov financovania. Výsledkom prevedených analýz je hodnotenie tak pozitívnych dopadov daňovej reformy ako aj "úzkych miest" vzniknutých v priebehu jej realizácie.

Keywords: daňová reforma, firma, nákladová analýza, finančná analýza, dane, odvody, odpisy, hmotný majetok

Ing. Jana JANOUŠKOVÁ, Ph.D.

e-mail: janouskova@opf.slu.cz

address: OPF SU Karviná, Univerzitní nám. 1934, Karviná Fryštát 733 40

Ing. Ivana BARTECZKOVÁ

e-mail: barteczkova@opf.slu.cz

address: OPF SU Karviná, Univerzitní nám. 1934, Karviná Fryštát 733 40

Zaměstnanci firem a daňové zatížení

Prvotním důvodem existence daní je jejich fiskální funkce, tj. zajistit dostatečné zdroje veřejných rozpočtů pro financování veřejných statků. Důchodové daně stále patří k pilířům každého moderního daňového systému a nejvíce vnímanou a zároveň diskutovanou je daň z příjmů fyzických osob. Největší břemeno daňové zátěže u této daně v České republice nesou zaměstnanci. Daně (zejména v širším slova smyslu, tj. včetně zdravotního a sociálního pojistného) zasahují do všech oblastí života společnosti, a dá se říci že přímo či nepřímo ovlivňují každodenní život občanů.

Keywords: fiskální politika, daňový systém, důchodové daně, daně ze závislé činnosti, daňové zatížení

Mgr. Jiří JEŽEK

e-mail: jiri.jezek@fek.zcu.cz

address: Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická Středisko pro výzkum regionálního rozvoje, Husova 11, 306 14 PLZEŇ

Problémy strategického řízení místního a regionálního rozvoje v České republice

Příspěvek se zabývá kritickou analýzou předpokladů a podmínek strategického řízení místního a regionálního rozvoje v České republice. Hodnotí dosavadní praktické zkušenosti s implementací strategického managementu v místním a regionálním rozvoji. Pozornost je věnována otázce vytváření vizí a strategií, implementaci strategií a realizaci projektů, dále pak otázkám kontroly a evaluace, koordinace a integrace, participace, partnerství, znalostem a inovacím, profesionálům a organizacím na podporu místního a regionálního rozvoje. Na závěr jsou shrnuty návrhy opatření na posílení a zkvalitnění managementu místního a regionálního rozvoje v České republice (některé změny v oblasti regionální politiky, vzdělávání, informací a komunikace a v oblasti vědy a výzkumu).

Ing. Milan JÍLEK, Ph.D.

e-mail: jilek@ef.jcu.cz

address: Katedra účetnictví a financí Ekonomická fakulta JU Studentská 13 370 05 České Budějovice

Fiskální pozice malých obcí

Fiskální pozici územních samospráv lze považovat za jeden z významných faktorů ekonomického i sociálního rozvoje regionů. Příspěvek se zabývá fiskální pozicí malých obcí v ČR, vymezených v souladu s jinými studiemi počtem obyvatel do dvou tisíc. Malé obce mají v místním veřejném sektoru ČR velký význam, a to zejména celkovou výměrou katastrálních území i samotným charakterem a funkcí jejich území. Jejich postavení i financování v ČR vykazuje jistá specifika oproti městským oblastem. Cílem příspěvku je zhodnotit fiskální pozici malých obcí. Metodicky práce vychází z definice fiskální pozice Musgravem a navazuje na příspěvek publikovaný na stejné konferenci v roce 2006. Fiskální pozice je hodnocena na základě údajů rozpočtů obcí v letech 2001 až 2005 s využitím standardních ukazatelů a s využitím srovnání se stejnými ukazateli obcí vyšších velikostních kategorií. Analýza pracuje s daty souboru 623 obcí Jihočeského kraje a s národními průměry ukazatelů. Výsledkem analýzy je dokladování skutečnosti, že systém financování obcí v ČR zakládá vznik horizontálních fiskálních nerovností v neprospěch malých obcí. Zároveň lze nalézt rozdíly i v samotné skupině malých obcí. Tyto skutečnosti přispívají zejména k prohlubování rozdílů mezi fiskální pozicí malých obcí a ostatních municipalit a projevují se v zásadě rozdílné nabídce veřejných služeb. To je v rozporu s principem horizontální (fiskální) spravedlnosti, jak ji definuje Oates či Boadway. Příspěvek je dílčím výstupem řešení výzkumného záměru MSM 6007665806

Keywords: fiskální decentralizace, financování obcí, fiskální pozice, horizontální fiskální nerovnosti,

JEL: H73, R51

JUDr. Ing. Radek JURČÍK, Ph.D.

e-mail: jurcik@mendelu.cz

address: Provozně ekonomická fakulta MZLU v Brně, Zemědělská 1, 613 00 Brno

Právní úprava veřejných zakázek a PPP projektů - úvahy de lege ferenda

Stručně shrnuto se bude příspěvek zabývat právní úpravou veřejných zakázek a PPP projektů, jejíž páteří je zákon č. 137/2006, o veřejných zakázkách, a zákon č. 139/2006 S., o koncesních smlouvách a koncesním řízení. Jeho cílem bude provést právněekonomickou analýzu těchto právních úprav, resp. vybraných institutů, a navrhnout změny, které jsou nutné pro větší efektivitu zadávání veřejných zakázek a PPP projektů, či udělování koncesí.

Keywords: veřejná zakázka, PPP projekt, úvahy de lege ferenda

Ing. Táňa KARLÍKOVÁ

e-mail: tana.karlikova@upce.cz

address: Univerzita Pardubice FES/ÚVSP, Studentská 84, 532 10 Pardubice

Economical impacts of the suburbanization

Public administration is one of the participants in the day-to-day care of the city. "New" trends are coming to our towns in the last decade and word "suburbanization" should be included on the list of the priority tasks of our towns. Suburbanization and daily migration is closely connected with problems which could be caught by increasing service requests (increasing costs) and inadequate level of the incomes. The first step in solving the problem should be to accept suburbanization as a problem. Which threats are the most powerful and should be solved at first? This paper focuses on the negative impacts of the suburbanization.

Keywords: suburbanization, public administration, city

Doc. Ing. Jitka KODEROVÁ, CSc.

e-mail: koderova@vse.cz

address: Katedra měnové teorie a politiky, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze, nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Představuje kritérium udržitelnosti veřejných financí jedinou nejistotu pokud jde o budoucí načasování zavedení eura v ČR?

Česká republika se spolu s dalšími devíti zeměmi stala členem Evropské unie (dále jen EU) k 1. 5. 2004 s tím, že jí – stejně jako ostatním zemím – bylo uloženo usilovat o členství v Hospodářské a měnové unii. I když časový termín vstupu nebyl přesně vymezen, musí tyto země provádět takovou hospodářskou politiku, která by je co nejrychleji přibližovala k úrovni zemí eurozóny a která by je vedla k naplňování konvergenčních kritérií. I když vývoj v oblasti veřejných financí vede k soustředění na tuto oblast, ukazuje se, že ani naplňování zbývajících kritérií nemusí být jednoduchou záležitostí. Právě problematika naplňování inflačního a kurzového kritéria a kritéria úrokových sazeb a otázka jejich vzájemné konzistence je předmětem předkládaného příspěvku.

Keywords: maastrichtská kritéria, inflační kritérium, kurzové kritérium, kritérium úrokových sazeb

Ing. Gabriela KOLVEKOVÁ

e-mail: gabriela.kolvekova@tuke.sk

address: Department of Economic Theories, Technical University of Kosice, Faculty of Economics,
Nemcovej 32, 040 01 Kosice, Slovak Republic

Driving and Hindering Power of Co-operation in Eastern Slovakia

Co-operation had been examined by interviews of the public and private sector. Interviews were semi-structured. Results were identifying driving and hindering powers of cooperation of those two sectors. Driving powers are effectiveness of economic capital, time, sources and a special effectiveness labeled "real efficiency". On the other hand, the driving powers are obstacles presented in guiltlessness, in unemployed social capital, in weak support of the cultural capital and missing "organizer of the community". The objective of the paper is twofold: first, to provide evidence of the state of art in patterns of co-operation in Eastern Slovakia and second to discuss recommendations for future development from the institutional point of view.

Ing. Dušan KOZOVSKÝ, Ph.D.

e-mail: dkozovsky@centrum.sk

address: Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied, Šancová 56, 811 05 Bratislava

Podpora vedy, výskumu a inovácií vybranými nástrojmi hospodárskej politiky

The aim of the article is to stimulate discussion on the optimal innovation policy mix in Slovakia, based on various support schemes and tools of innovation policy and their role in the innovation performance of selected European countries. The sample analysis of selected European countries, their approach toward research, development and innovation will be examined. The analysis will be focused on various fiscal related instruments already implemented in most European countries. The synthetic analysis of these countries, their individual experience and outcomes analyses in this paper, should give stimulus to the discussion on optimal shape of necessary innovation policy mix in Slovakia.

Keywords: innovation, innovation policy, supporting schemes, incentives, innovation framework, tax credits, fiscal instruments

Prof. Ing. Květa KUBÁTOVÁ, CSc.

e-mail: kubatova@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Otevřenost státního rozpočtu České republiky vůči občanům ve světle Open Budget Indexu 59 zemí světa

V roce 2006 provedla organizace International Budget Project se sídlem ve Washingtonu indexaci otevřenosti státních rozpočtů 59 zemí světa vůči občanům. Výzkum spočíval ve vyplnění rozsáhlého dotazníku o 122 otázkách s uzavřeným počtem odpovědí a několika přehledových tabulkách, a to stejnou metodikou ve všech zařazených zemích. Poté byly výsledky vyhodnoceny a země seřazeny podle výše svých indexů otevřenosti.

Za Českou republiku dotazník vyplňovali členové katedry veřejných financí, Fakulty financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické v Praze.

Cílem tohoto příspěvku je provést sekundární analýzu a posoudit možnosti dosažení větší transparentnosti českého státního rozpočtu (stejně je možné uvažovat i o rozpočtech místních samospráv či parafiskálních фонdech), resp. analýza příčin, které přisuzuje České republice 9. místo celkového pořadí.

Keywords: veřejný rozpočet, státní rozpočet, index transparentnosti, International Budget Project, Open Budget Initiative, rozpočtový proces

JEL: H61

Ing. Jana KUBICOVÁ, Ph.D., M.B.A.

e-mail: kubicova.jana@zoznam.sk

address: Department of Finance Faculty of National Economy, University of Economics in Bratislava,
Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava, Slovak republic

Ing. Miloslav NEKANOVICH

e-mail: m.n.x@post.sk

address: Department of Finance Faculty of National Economy University of Economics in Bratislava
Dolnozemska cesta 1 852 35 Bratislava Slovak republic

Ing. Eva ROMANČIKOVÁ

e-mail: eromancikova@zoznam.sk

address: Department of Finance Faculty of National Economy University of Economics in Bratislava
Dolnozemska cesta 1 852 35 Bratislava Slovak republic

Tax problems connected with doing business under Societas Europea legal framework

The completion of internal market means not only that barriers to trade must be removed, but also that the structures of production must be adapted to the Community dimension. For that purpose companies should carry out reorganisation of their business on a Community scale. Reorganisation of companies business can be carried out by the means of mergers, however such operations can be carried out only with due regard to the rules of competition and mainly by national law. This situation forms a considerable obstacle to the creation of groups of companies from different Member States, which is why the Council adopted Regulation on the European Economic Interest Grouping and Regulation establishing the legal form of the European Company (Societas Europea, SE). Restructuring and cooperation operations that involve companies from different Member States give rise to tax problems. The purpose of the paper is to describe briefly legal framework of Societas Europea and focus on tax problems arising from doing business under Societas Europea legal framework, among them rules to set corporate income tax base of Societas Europea, tax problems linked with shifting of headquarter from one EU Member State to another, provisions on group taxation, and tax provisions that third countries take with regard to group taxation under Societas Europea legal framework.

Keywords: internal market, reorganisations, mergers, group taxation, tax base

Ing. Lenka LÁCHOVÁ, CSc.

e-mail: lachova@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Současnost a budoucnost majetkových daní v České republice a v Evropské unii

Príspevek je venován současnému stavu a očekávanému vývoji majetkových daní v daňovém systému České republiky v kontextu Evropské unie. Hodnotí současnou úpravu zdanění nemovitostí a připravované změny ve zdanění zemědělských pozemků, navrhované změny v pravomoci municipalit a dopady těchto očekávaných změn do místních rozpočtů. U převodových daní je zvažována otázka oprávněnosti jejich dalších existence v českém daňovém systému a možné vazby na daň z příjmů a daň z nemovitostí. V oblasti zdanění motorových vozidel se příspěvek zabývá možnými dopady připravované direktivy EU na silniční daň a poplatky spojené s motorovými vozidly v ČR.

Keywords: daň z nemovitostí, daň z pozemků, daň ze staveb, daň dědická, daň darovací, daň z převodu nemovitostí, silniční daň, harmonizace

JUDr. Ing. Jiří LANC

e-mail: Lanc@agis.cz

Účetnictví jako informace o územních rozpočtech - podklad pro strategické vládnutí

Cílem příspěvku je zjistit zda subjekty strategického vládnutí v České republice, mám na mysli vládu a parlament a orgány územních samosprávných celků, mají dostatečné informace o stavu veřejných rozpočtů a jaké jsou možné perspektivy v tomto směru. Příspěvek nejprve dokazuje, že územní samosprávné celky jsou podle naší národní úpravy jedinými účetními jednotkami, jejichž účetní závěrka nepodléhá jako celek schválení orgánů územních samosprávných celků a že tato skutečnost má negativní vliv na úplnost informace o stavu územních rozpočtů. Dále jsem se zabýval otázkou akruálního principu v účetnictví a zejména v prezentaci účetní závěrky i otázkou, zda rozpočet sestavovat na akruálním principu a nebo na peněžní základně. Zdokumentoval jsem, že výhody rozpočtu na akruálním principu jsou v naší národní právní úpravě zajištěny metodami finanční kontroly. Příspěvek je zakončen názorem, jak by se právní úprava účetnictví územních samosprávných celků měla dále vyvíjet aby byly zajištěny hlubší a spolehlivější informace pro strategické vládnutí. Rozšíření zobrazení veřejných rozpočtů o pohledy, které jsou dosud typické pro podnikatelské účetní jednotky, není však podle mne vhodné spojovat se změnou základního nástroje řízení hospodaření, rozpočtu. Je žádoucí zachovat nadále rozpočet sestavený na peněžním základě, tedy závazně regulovat vydávání peněz, je však žádoucí nástroji finanční kontroly maximálně posunout okamžik, kdy je regulováno směrem k době uzavírání smluv a objednávání.

Ing. Kateřina MAKOVÁ

e-mail: katerina.makova@seznam.cz

address: Bohumínská 51, 710 00 Slezská Ostrava

Komparace daňového zatížení zaměstnance s průměrnou mzdou ve vybraných zemích Evropské unie

Příspěvek se zabývá incidencí daní, konkrétně otázkami daňové progresivity. Srovnává daňové zatížení zaměstnance s průměrnou mzdou, zaměstnance s 1,33 násobkem průměrné mzdy a intervalovou daňovou progresivitu ve vybraných zemích Evropské unie. Poukazuje jednak na rozdílné daňové zatížení zaměstnanců v jednotlivých zemích a jednak na rozdílné zdanění dodatečného důchodu.

Keywords: daňové zatížení, daň z příjmu fyzických osob, progresivita daně, průměrná mzda

JEL: H22, H24

Mgr. Ing. Luboš MAXINA

e-mail: lmaxina@post.sk

address: Právnická fakulta, Katedra správneho práva, práva životného prostredia a finančného práva,
Trnavská univerzita v Trnave

Daňová politika Slovenskej republiky a jej aspekty v zdaňovaní výnosov z podielových fondov

The contribution deals with the development of tax policy from the rise of the Slovak Republic. It refers briefly to some connections of Slovak tax policy concept and also to some aims which should have been achieved by flat tax. In the second part tax policy is analyzed from the point of view tax of securities returns Mutuals certificates from 1993 up to the current law conditions. It also refers to partial legislative changes in tax policy from the point of view the gradual lowering of tax reliefs for securities' owners. Abstrakt: Príspevok sa zaoberá vývojom daňovej politiky od vzniku Slovenskej republiky. Stručne poukazuje na súvislosti koncepcie daňovej politiky Slovenskej republiky a tiež na ciele, ktoré by mali byť dosiahnuté formou rovnej dane. V druhej časti príspevku analyzuje daňovú politiku Slovenskej republiky vo vzťahu k zdaňovaniu výnosu z podielových listov od roku 1993 až k aktuálnemu právnomu stavu. Autor poukazuje na jednotlivé legislatívne zmeny daňovej politiky štátu z pohľadu postupného znižovania daňových úľav majiteľov týchto cenných papierov.

Keywords: daňová politika, rovná daň, cenný papier, výnos, podielový fond,

Ing. Rajmund MIRDALA, Ph.D.

e-mail: rajmund.mirdala@tuke.sk

address: Ekonomická fakulta, Technická univerzita v Košiciach, Nemcovej 32, 04001 Košice,
Slovensko

Analýza vybraných aspektov vládných výdavkov v podmienkach Slovenskej republiky

Príspevok sa zameriava na analýzu vybraných aspektov vládných výdavkov v podmienkach Slovenskej republiky. Cieľom je posúdiť pôsobenie fiškálnej politiky v rámci hospodárskej politiky Slovenskej republiky, analyzovať vývoj a naznačiť tendencie ďalšieho vývoja ukazovateľov fiškálnej nerovnováhy. V posledných rokoch dochádza v Slovenskej republike s klesajúcou výškou vládných výdavkov (vyjadrenou podielom na vytvorenom HDP) k obmedzovaniu úlohy štátu pri prerozdeľovaní zdrojov v rámci národného hospodárstva. Dôsledkom takeéhoto pôsobenia fiškálnej politiky je priaznivá konsolidácia verejných financií. Cieľ splniť maastrichtské kritérium deficitu verejných financií v roku 2007 a v roku 2009 prijať spoločnú európsku menu je podľa oficiálnych autorít realistický. Z krátkodobého hľadiska predstavuje určité riziko pre fiškálnu konsolidáciu populistických politických strán, ktoré môžu vyvolávať tlaky na zvyšovanie verejných výdavkov. Z dlhodobého hľadiska však bude mať na rast veľkosti verejných výdavkov výrazný vplyv starnutie obyvateľstva, ktoré si bude vyžadovať ďalšiu úpravu predovšetkým dôchodkového zabezpečenia na Slovensku.

Keywords: vládne výdavky, verejný dlh, vytlačací efekt, fiškálny impulz

JEL: E62, H50, H60, H62

Mgr. Martin NEKOLA

e-mail: nekola@centrum.cz

address: Centrum pro sociální a ekonomické strategie (CESES), Fakulta sociálních věd, Univerzita Karlova, Celetná 20, 116 36 Praha 1

Evaluace výsledků veřejných programů

Znalost efektů programů ucházejících se o veřejné zdroje je předpokladem racionálního a efektivního využívání omezených rozpočtových zdrojů. V rámci moderních přístupů k veřejným financím, jako je například programová alokace veřejných zdrojů, se klade velký důraz na vyhodnocování naplnění programových cílů z ekonomického hlediska, tj. především s ohledem na hospodárnost, efektivitu a účelnost. Ve svém příspěvku bych chtěl nastínit komplexnější pohled na hodnocení veřejných programů, který postihne více různých perspektiv a upozorní na vzájemné vztahy mezi nimi. Tento širší pohled může podle mého názoru obohatit poněkud zúžené chápání evaluace, které spolu s dalšími faktory (všudypřítomný nedostatek času, nedostatek politické vůle, finanční náročnost, neznalost aj.) často vede k pouze formálnímu hodnocení veřejných programů, záměnu výstupů za cíle a rezignaci na posouzení reálných výsledků a tím i účelnosti veřejného programu pro různé skupiny příjemců. V tomto ohledu není veřejně-politická praxe v České republice výjimkou a oblast evaluace se nachází prakticky „v plenkách“. Metodologicky a teoreticky promyšlené evaluační projekty zaměřené na hodnocení veřejných programů nebo politik můžeme spočítat na prstech jedné ruky. Lze však zaznamenat stoupající zájem o tuto oblast a to jak z řad praktiků, tak akademických pracovišť orientujících se na věcné veřejné politiky. V příspěvku proto nejprve stručně vymezuji pojem evaluace a poté se zaměřuji na ekonomický přístup k hodnocení veřejných programů a nastiňuji vybrané problémy s ním spojené. Na závěr jsou diskutovány alternativní přístupy k evaluaci a je navržen obecný postup pro komplexní hodnocení veřejných programů.

Prof. Ing. Juraj NEMEC, CSc.

e-mail: juraj.nemec@umb.sk

address: Katedra financií a účtovníctva, Ekonomická fakulta UMB, Banská Bystrica

Ing. Beáta MERIČKOVÁ

e-mail: beata.merickova@umb.sk

address: Katedra financií a účtovníctva, Ekonomická fakulta UMB, Banská Bystrica

Zmluvné zabezpečovanie verejných služieb v rozmere efektívnosti a kvality

Väčšina vyspelých ekonomík implementovala nové princípy reformy verejného sektora (NPM - New Public Management) smerujúce k zvýšeniu efektívnosti vynakladania verejných prostriedkov, k rastu kvality poskytovaných verejných služieb prostredníctvom zavádzania adekvátnych prvkov trhovej regulácie, nových princípov rozhodovania a riadenia do verejného sektora, ako aj vytvorenia pluralitného systému vlastníckych foriem v systéme zabezpečovania verejných služieb. V príspevku chceme reagovať na aktuálne teoretické a praktické problémy súvisiace so zmluvným zabezpečovaním verejných služieb súkromným sektorom ako jednou s najčastejšie uplatňovanou formou partnerstva verejného a súkromného sektora na miestnej úrovni. Krátky teoretický vstup bude prezentovať hlavné prínosy zmluvného zabezpečovania verejných služieb súkromným sektorom (pokles prevádzkových nákladov, rast efektívnosti a kvality vo verejných službách, rast kvality manažmentu vo verejnom sektore...), ale upozorní aj na možné riziká spojené s touto formou zabezpečovania verejných služieb (morálny hazard a problém skrytých informácií). Nosnými metódami skúmania budú metóda obsahovej a kauzálnej analýzy poznatkov získaných sekundárnym zberom informácií a historickej chronológie vývoja v skúmanej problematike, metóda abstrakcie, aproximácie v teoretickej analýze poznatkov. Analytická časť, vychádzajúc z vlastného primárneho výskumu, poskytne pohľad na reálny stav skúmanej problematiky v podmienkach SR. Kľúčovou metódou bude metóda komparatívnej analýzy. Budeme analyzovať ukazovatele zostavené podľa vlastnej metodiky, ktoré sa doposiaľ v podmienkach Slovenska ani Českej republiky pri skúmaní zmluvného zabezpečovania verejných služieb nesledovali. Metódu indukcie a dedukcie využijeme v záverečnej časti príspevku k verifikácii všeobecných tvrdení v skúmanej oblasti a metódu syntézy k identifikácii hlavných problémov.

Ing. Danuše NERUDOVÁ, Ph.D.

e-mail: d.nerudova@seznam.cz

address: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Ústav účetnictví a daní, Zemědělská 1,
613 00 Brno

Daňová harmonizace z hlediska alternativních zdrojů rozpočtu EU

Příspěvek se zabývá možnostmi alternativních zdrojů rozpočtu Evropské unie ve formě odvodu části výběru z harmonizovaných daňových základů jednotlivých druhů daní. V současnosti členské státy odvádí do rozpočtu EU procento výběru z DPH. Odvod je omezen maximální sazbou 0,5% harmonizovaného vyměřovacího základu, jehož strop představuje 50% GNP každého členského státu. Cílem článku je analyzovat další možnosti daňové harmonizace z hlediska případných alternativních zdrojů rozpočtu EU.

Keywords: daňová harmonizace, přímé daně, nepřímé daně, rozpočet EU

Ing. Danuše NERUDOVÁ, Ph.D.

e-mail: d.nerudova@seznam.cz

address: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Ústav účetnictví a daní, Zemědělská 1,
613 00 Brno

Možnosti zavedení společného konsolidovaného základu daně v EU

V rámci EU mají veřejně obchodovatelné společnosti od 1.ledna 2005 povinnost sestavovat účetní závěrku dle IFRS. Tato skutečnost v oblasti harmonizace daně z příjmů korporací otvírá možnost definice jednotných pravidel pro konstrukci společného konsolidovaného základu daně společností v EU. Cílem příspěvku je jednak upozornit na základní principy, jež by systém měl respektovat a dále analyzovat oblasti, ve kterých by bylo nutno přijmout jednotné definice, tak aby se společnosti působící na jednotném trhu EU nemusely setkávat s odlišnými systémy zdanění.

Keywords: společný konsolidovaný základ daně, IFRS, harmonizace daně z příjmů, EU

Doc. Ing. Erika NEUBAUEROVÁ, Ph.D.

e-mail: erin@stonline.sk

address: Katedra financií, Národohospodárska fakulta, Ekonomická univerzita Bratislava,
Dolnozemska cesta 1, 852 19 Bratislava

Nadväznosť komunálnej reformy na proces fiškálnej decentralizácie v podmienkach Slovenskej republiky

Formovanie efektívne fungujúcej verejnej správy nie je len otázkou organizačného a priestorového zadefinovania vládnych úrovní. Ide o omnoho zložitejší proces, ktorý zahŕňa jasné a presné vymedzenie úloh (kompetencií), ako aj vytvorenie systému finančných tokov zodpovedajúcich originálnym a preneseným kompetenciám jednotlivých stupňov verejnej vlády. Slovenská republika sa nachádza v období prebiehajúcej fiškálnej decentralizácie. Postupne boli konštituované vyššie územné celky (samosprávne kraje) ako regionálny stupeň samosprávy, v piatich etapách boli presunuté kompetencie zo štátnej správy na územnú samosprávu, od roku 2005 bola naštartovaná „finančná decentralizácia“, teda zmena daňovo-transferového mechanizmu vo vzťahu k jednotkám územnej samosprávy. V ostatnom období sa diskutuje o ďalšom okruhu problémov, ktoré súvisia s veľkosťou územných jednotiek najnižšieho stupňa – obcami a mestami. V Slovenskej republike až 68 % obcí má menej ako 1000 obyvateľov. Súčasné riešenie problému existenciou spoločných obecných úradov sa zrejme nezdá perspektívne efektívne a v rámci komunálnej reformy, ktorú môžeme považovať za ďalšiu etapu fiškálnej decentralizácie, sa zvažujú iné možnosti riešenia.

Keywords: fiškálna decentralizácia, komunálna reforma, spoločné obecné úrady, plošné zlučovanie obcí, spolupráca obcí, municipalizácia, daňovo-transferový mechanizmus, obec, región

Ing. Ivana NOVOSÁDOVÁ

e-mail: novosadi@vse.cz

address: Katedra ekonometrie, Fakulta informatiky a statistiky, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Hodnotenie efektívnosti ve verejnom sektore: príklad liečební dlhodobó chorých

Efektívnosť verejného sektoru patrí medzi často diskutované témy. Tento článok sa zaoberá jednou z možností využitia neparametrických modelov hodnotenia efektívnosti - analýzou obalu dát (Data Envelopment analysis, DEA). DEA modely stanovujú efektívnosť produkčných jednotiek pomocou matematického aparátu a to tak, že sa snažia vytvoriť čo najpesimistickejšiu hranicu efektívnosti, ktorá vytvorí akýsi „obal“ nad analyzovanými jednotkami. Jednou z najväčších výhod tohto prístupu patrí možnosť identifikácie zdroja neefektívnosti a stanovenie cieľov ých hodnôt pre dosiahnutie efektívnej hranice. V tomto článku bola metóda DEA aplikovaná na súbor 60 českých liečební dlhodobó chorých.

Keywords: efektívnosť, verejný sektor, zdravotníctví, analýza obalu dát

JEL: C60

Doc. Ing. Pavol OCHOTNICKÝ, CSc.

e-mail: ochotnic@euba.sk

address: Faculty of Economics, Economics University Bratislava, Slovak Republic

Ing. Radovan MAJERSKÝ

address: General director of the Budget policy section, Ministry of finance, Slovak Republic

Reformed public finance management system in the Slovak Republic and its perspektive

The public finance management (PFM) reform programme was launched in 2003 to support fiscal consolidation in Slovakia. Reform changes in public finance management in Slovakia were focusing on the creation a compatible modern public finance management based on "best practices" in the EU and OECD countries. The public finance management reform project folowed the implementation of the following key elements: (i) creating a core for macro-analytical and prognostic capacities within the Ministry of Finance of the SR; (ii) Creating the institutional and manpower capacities to coordinate SR fiscal policy with EU and to fulfil fiscal reporting requirements; (iii) Implementation and improvement of programme budgeting; (iv) Implementation and improvement of multi-annual budgeting; (v) Strengthening the institutional capacity for budgeting (in the above stated three areas). (vi) Finalisation of staffing and qualification building of the centralised State Treasury System, its full integration into the public finance system and connecting of the so-called State Treasury clients to its system, (vii) Improving debt and liquidity management by means of a new institutional and operational set-up of competencies. The aim of this paper is: (i) to survey the reformed public finance management system in Slovakia, (ii) based on the practical experiences to define some additional ideas for further find-tuning and dvelopment of the ixisting PFM system.

Prof. PhDr. František OCHRANA, DrSc.

e-mail: ochrana@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Poptávkový systém veřejných služeb na úrovni municipalit

Referát je součástí výstupu z výzkumného projektu 402/05/2644 Grantové agentury ČR "Analýza způsobů zabezpečování veřejných služeb a zkoumání jejich dopadu na efektivnost veřejných výdajů". Referát se zabývá analýzou řízení veřejných služeb na úrovni municipalit a navrhuje nové ideje pro reformu existujícího stavu. Současný stav je charakteristický tím, že neexistuje potřebná vazba mezi úrovní samosprávy a občany. Referát ukazuje způsoby a metody, jak změnit daný systém na tzv. systém poptávkový, v němž je občan pojmán jako zákazník veřejné správy.

Keywords: veřejné služby-reforma veřejné právy-občan jako zákazník veřejné správy

Prof. PhDr. František OCHRANA, DrSc.

e-mail: ochrana@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Veřejné zakázky a vyhledávání renty (rent-seeking)

Referát analyzuje negativní důsledky vyhledávání renty v oblasti veřejných zakázek na zobecnění stavu v ČR, kdy uchazeč ovlivní vládu a získává rentu. Referát ukazuje na možná východiska vedoucí k překonávání nežádoucího stavu.

Keywords: veřejné zakázky, vyhledávání renty (rent-seeking)

Prof. PhDr. František OCHRANA, DrSc.

e-mail: ochrana@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Monitoring Public Policies in Program Budgeting (Some proposals for finance reform in the Czech Republic)

The paper examines the process of monitoring public policies in the Budgeting Cycle program. Emphasis is placed on a set of new ideas available to reform public finance in the Czech Republic.

Keywords: public policies; public policy program; budgeting reform of public finance in the Czech Republic

Doc. JUDr. Alena PAULIČKOVÁ, Ph.D.

e-mail: apaul@palmsoft.sk

address: Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, Katedra správneho práva, práva životného prostredia a finančného práva, Hornopotočná 23, 918 43 Trnava, Slovenská republika

Zhodnotenie daňovej reformy v Slovenskej republike

Súbežne s politickým aspektom transformovania daňovej sústavy sa dostáva do popredia úplne prirodzene aj aspekt ekonomický. Medzi základné parametre daňového práva na Slovensku sa nezahŕňa len národná, či vnútroštátna normatívna právna úprava daňového systému, ale hlavne právne normy prijímané v rámci ES/EÚ. Nakoľko Slovenská republika sa stala členom Európskeho spoločenstva, resp. Európskej únie, musela reagovať na túto skutočnosť. Zmluvy členských štátov vychádzali z rozhodnutia, že základom ekonomického rozvoja týchto krajín je voľný pohyb tovaru, tržieb, osôb a kapitálu. Realita bola však taká, že daňové zaťaženie právnických osôb v jednotlivých štátoch nebolo rovnaké a bolo jasné, že krajina s nižším zaťažením osôb by bola lákavejšia pre všetky podnikateľské subjekty, ale aj pre obyvateľstvo. Jedným zo zámerov bolo i postupné znižovanie daňového zaťaženia daňami z príjmov právnických i fyzických osôb. Ďalším odporúčaním pre Slovenskú republiku boli odporúčania upriamené na proces harmonizácie daňovej sústavy. V roku 2003 sa daňová legislatíva dotkla viacerých daňových problémov, ktoré pretrvávali v slovenskom daňovom systéme a pokúsila sa o procedúru úspešnej realizácie niektorých ďalších reformných zásahov do daňovej sústavy a štruktúry niektorých daní, tvoriacich jej prvky. V novom zákone o dani z príjmov boli vykonané mnohé korektúry, spomedzi ktorých v tuzemsku i v zahraničí najviac rezonuje zavedenie tzv. rovnej dane, t.j. zdaňovanie všetkých druhov príjmov (ziskov) právnických osôb i fyzických osôb jednou lineárnou sadzbou dane vo výške 19 % a odstránenie čo najširšieho okruhu výnimiek a oslobodení. Príspevok ďalej rieši i zmeny v nepriamych daniach a obsahuje i zhodnotenie daňovej reformy ako celku.

Keywords: daňová sústava, daňová reforma, daňové zaťaženie, rovná daň, hodnotenie reformy

Ing. Jan PAVEL, Ph.D.

e-mail: pavelj@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Ekonomie transakčních nákladů a implementace PPP projektů v České republice

Koncept PPP projektů je většinou používán pro realizaci rozsáhlých infrastrukturních projektů a za jeho hlavní výhodu je označována možnost využití znalostí a dovedností vlastních soukromému sektoru. Úspěšnost použití tohoto konceptu je ale vázána na správné ošetření smluvních vztahů, které by měly minimalizovat pravděpodobnost vzniku konfliktů mezi zadavatelem a dodavatelem a tedy i hodnotu transakčních nákladů. Příspěvek se zabývá současným stavem implementace PPP projektů v ČR, který analyzuje právě s využitím metodiky ekonomie transakční náklady. V závěru jsou shrnuta rizika, která s sebou současný proces realizace PPP projektů nese, a jsou navržena opatření vedoucích k jejich eliminaci.

Keywords: Česká republika, PPP projekty, transakční náklady

Ing. Bohuslav PERNICA, Ph.D.

e-mail: bohuslav.pernica@seznam.cz

address: Katedra ekonomie, Fakulta ekonomiky a managementu, Univerzita obrany 612 00 BRNO

Některé aspekty státní politiky brannosti v pohledu teorie lidského kapitálu: případ České republiky

Ekonomickým účelem uvalení branné povinnosti na občana je výběr daně v úkonech v podobě výkonu služební povinnosti ve formě povinné vojenské služby nebo civilní služby. Její výkon představuje státní zásah do přirozených ekonomických vztahů, který může občana ekonomicky poškodit. V této souvislosti platí, že konstrukce politiky brannosti by měla takové škody minimalizovat. Tento příspěvek retrospektivně analyzuje konstrukci této politiky v České republice s využitím teorie lidského kapitálu.

Ing. Rozália PÉTROVÁ, CSc.

e-mail: rpetrova@euke.sk

address: Podnikovohospodárska fakulta EU, Tajovského 13, 041 30 Košice

Fiškálna decentralizácia a jej vplyv na výšku nákladov miestnych samosprávnych celkov,

Obdobie rokov 2002 – 2004 bolo obdobím presunu viac ako 400 kompetencií z orgánov štátnej správy na samosprávu v rámci programu decentralizácie verejnej správy. Presun sa vykonal v súlade so schváleným zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, v piatich etapách (k 1. 1. 2002, k 1. 4. 2002, k 1. 7. 2002, k 1. 1. 2003, k 1. 1. 2004) Cieľom príspevku je poukázať na to, ako fiškálna decentralizácia ovplyvnila výšku nákladov miestnych územných samospráv. Podkladom pre spracovanie príspevku je dotazníkový prieskum uskutočnený medzi miestnymi samosprávami v Košickom a Prešovskom samosprávnom kraji. Príspevok je čiastkovým výstupom projektu VEGA 1/2553/05 Riešenie niektorých problémov podpory rozvoja regiónov riešeného na Podnikovohospodárskej fakulte EU v Košiciach.

Doc. Ing. Jaroslav PILNÝ, CSc.

e-mail: jaroslav.pilny@upce.cz

address: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, Ústav ekonomie Studentská 84, 53210
Pardubice

Genderové rozpočtování

Genderového rozpočtování, resp. tzv. GENDER BUDGETING (dále GB) je takový postup při sestavování veřejného rozpočtu (státního, regionálního, municipálního aj.), kdy jsou finanční prostředky rozdělovány tak, aby zejména výdajová část rozpočtu byla využívána k takovým účelům, které by stejně sloužily k zabezpečování potřeb (veřejných statků a služeb) jak žen tak mužů.

Keywords: Genderové rozpočtování, rovný přístup mužů a žen, prostředky veřejných rozpočtů, výhody a ukuatele, GB na úrovni municipálních rozpočtů.

Ass. Prof. Chen PINGLU

e-mail: chen.pinglu@hust.edu.cn

address: Department of Public Finance, Huazhong University of Science and Technology,
Wuhan, Hubei, PR China

A Case Study of Revenue Competition of Central Region in China

Since the reform and opening up policies of China, the region of Central China slowed down the speed of development. One important reason is the Revenue Competition among the six provinces besides the lack of preferential tax policies from central government. The study designs a game theory model of the revenue competition, which simulates the dilemma of the central provinces. The conclusion is that tax reduction strategy is not always the best choice; a full consideration should be extended to investment location, raw materials, origin advantages and relevant factors.

Ing. David PRUŠVIC

e-mail: prusvicd@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Interakce měnové a fiskální politiky v malé otevřené ekonomice v systému s autonomní měnovou politikou a fiskálním pravidlem

Článek diskutuje v jednoduchém modelu chování centrální banky a vlády v malé otevřené ekonomice s výrazně autonomní měnovou politikou a fiskální politikou omezenou deficitním fiskálním pravidlem. Zvolený model tak plně koresponduje s českou realitou, kdy nezávislost České národní banky je hodnocena jako poměrně vysoká, její měnově-politický režim je cílování inflace, a české veřejné rozpočty, respektive finance sektoru vládních institucí, v terminologii systému národních účtů, podléhají fiskálním pravidlům Paktu stability a růstu, jenž ve zjednodušené formě požaduje vyvarovat se nadměrným deficitům stanoveným na úrovni 3 % HDP a nepřekročit hodnotu dluhové kvóty ve výši 60 %. Protože česká soustava veřejných financí není v současné době konfrontována s problémem překročení referenční hodnoty podílu dluhu na HDP a zřejmě několik let nebude, soustředí se analýza jen na kritérium deficitní. Výstup analýzy může přispět k řešení otázky, jakou fiskální politiku provádět po vstupu do Hospodářské a měnové unie, ve které Evropská centrální banka plní pro všechny členské státy shodnou měnově-politickou úlohu.

Keywords: Fiskální politika, měnová politika, koordinace, otevřená ekonomika, fiskální pravidlo, cílování inflace

JEL: E52, E58, E61, E62

Ing. Markéta ŘEŽUCHOVÁ

e-mail: marketa.rezuchova@centrum.cz

address: Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova univerzita, Lipová 41A, 602 00 BRNO

Koncese a jejich uplatňování při zabezpečování veřejných služeb

Koncese jsou jedním ze způsobů zabezpečování některých veřejných služeb. Koncesní zákon (nazývaný také zákonem o PPP) byl schválen s cílem podpořit realizaci PPP projektů. Legislativní zázemí však není podmínkou ani dostačujícím prvkem k tomu, aby takové projekty byly realizovány. Významným aktérem při realizaci PPP projektů je zejména samospráva. Příspěvek analyzuje současnou situaci samosprávy (VÚSC) z hlediska její připravenosti využít tento způsob spolupráce se soukromým sektorem. Součástí příspěvku je vyhodnocení dotazníkového šetření, které je dílčí částí projektu "Analýza základních metodických kroků při zadávání PPP projektů na úrovni územních samosprávních celků" jehož řešitelem je autorka.

Keywords: spolupráce veřejného a soukromého sektoru, veřejné zakázky, veřejné služby

Doc. Ing. Zdeněk SADOVSKÝ, CSc.

e-mail: rektor@sting.cz

address: AKADEMIE STING, o.p.s. soukromá vysoká škola v Brně Stromovka 1, 637 00 Brno

Česká daňová nesoustava

Příspěvek je věnován problémům, které jsou podle autora charakteristické pro české daně:

a) nevyjasněný slovník definic základních pojmů v různých daňových zákonech, b) nesystémové prvky, nesystémové úlevy (osvobození, položky odčitatelné, slevy atd.), c) neustálé změny, nepřinášející většinou finanční efekt, změny výkladu, pozdní schvalování novelizací, d) neprovázanost mezi daňovými zákony a neprovázanost na související zákony, zejména zákony, upravujícími tzv. veřejnoprávní pojištění, e) celá řada povinných plateb vysloveně daňového charakteru, skrytá v jiných než daňových zákonech, f) přesouvání odpovědnosti státu na daňové subjekty, g) neexistence editační povinnosti. Příspěvek uvádí příklady, které brání efektivnímu fungování daňového systému a u vybraných problémů navrhuje možná řešení.

Ing. Lucie SEDMIHRADSKÁ, Ph.D.

e-mail: nitsch@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Rozpočtové rámce: mohou opravdu zajistit fiskální disciplínu?

Jedním z tzv. koncepčních a institucionálních opatření reformy veřejných rozpočtů schválené vládou 23. června 2003 bylo zřízení Střednědobých výdajových rámců. Toto opatření bylo realizováno novelou zákona o rozpočtových pravidlech 482/2004 Sb. Střednědobé výdajové rámce dosud Poslanecká sněmovna schválila třikrát. Mechanismus fiskálního cílení při stanovení Střednědobých výdajových rámců byl však použit pouze v roce 2005 při stanovení Střednědobého výdajového rámce na rok 2008. Současně schválené výdaje státního rozpočtu v obou letech, pro které byly Střednědobé výdajové rámce schváleny, tedy 2006 a 2007, překročily stanovený rámec. Cílem předkládaného příspěvku je analyzovat dosavadní zkušenosti s fungováním Střednědobých výdajových rámců v ČR a identifikovat hlavní důvody jejich faktického nefungování. V první části příspěvku jsou obecně charakterizovány rozpočtové rámce, ve druhé pak systém rozpočtových rámců v ČR. Ve třetí části jsou analyzovány dosavadní zkušenosti v ČR a ve čtvrté je systém Střednědobých výdajových rámců zhodnocen a jsou navržena dvě doporučení.

Keywords: veřejné rozpočty, rozpočtové rámce, rozpočtová politika, rozpočtový proces

JEL: H610

Ing. Emília SIČÁKOVÁ-BEBLAVÁ, Ph.D.

e-mail: ema@transparency.sk

Ing. Miroslav BEBLAVÝ, Ph.D.

e-mail: beblavy@governance.sk

address: SGI Bajkalská 25, 82718 Bratislava, Slovensko

Faktory ovplyvňujúce rozhodovanie o spôsobe zabezpečovania služieb vo veľkých slovenských mestách

Článok sa zaoberá štrukturálnym faktormi ovplyvňujúcimi rozhodovanie o spôsobe zabezpečenia služieb vo veľkých slovenských mestách. Popri ekonomickými modeli, ktorý je založený na teórii transakčných nákladov, sú uvádzané aj politologické modely rozhodovania o zabezpečení služieb mestami (ideologický model, model verejnej voľby a model averzie voči politickému riziku). Predmetom skúmania je rozhodovanie týkajú sa zabezpečovania 7 vybraných služieb 8 najväčších slovenských miest. Ide o tzv. jadrové služby, teda služby zabezpečované väčšinou miest, čo umožnilo komparáciu ich rozhodovaní. Popri zbere údajov týkajúcich sa spôsobov poskytovania vybraných služieb, boli uskutočnené rozhovory s relevantnými decizormi na vnímanú viazanosť aktív poskytovaných služieb a merateľnosť vybraných služieb. Zistenia čiastočne potvrdzujú ekonomické vysvetlenia rozhodovania o spôsobe zabezpečovania služieb, kedy outsourcing môžeme očakávať najmä pri ľahko merateľných službách. Vzhľadom na charakter vzorky sa rozhodovanie o spôsoboch poskytovania služieb na základe ideológie predstaviteľov mesta nedalo potvrdiť jednoznačným spôsobom, ale mestá s ľavicovými primátormi vykazujú nadpriemernú tendenciu interného zabezpečovania služieb. Na trhu poskytovania vybraných služieb nie je vo väčšine prípadov konkurencia a firmy poskytujúce služby nie sú tak počas doby trvania kontraktu vystavené konkurenčným tlakom.

Ing. Barbora SLINTÁKOVÁ, Ph.D.

e-mail: barbora@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Ing. Stanislav KLAZAR, Ph.D.

e-mail: klazar@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Doc. Ing. Slavomíra SVÁTKOVÁ, CSc.

e-mail: svatkova@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Ing. Mgr. Martin ZELENÝ, Ph.D.

e-mail: zelenym@vse.cz

address: Katedra ekonomické statistiky, Fakulta informatiky a statistiky, Vysoká škola ekonomická v
Praze, nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Měření progresivity daní ze spotřeby v ČR před a po vstupu do EU

V příspěvku jsou prezentovány výsledky empirické analýzy, jejímž cílem bylo zjistit, jaký dopad měla harmonizace české legislativy se směrnicemi EU na rozdělení daňového břemene DPH a spotřebních daní. Pozornost je věnována měření progresivity DPH a spotřebních daní před a po vstupu ČR do EU. Srovnávány jsou výsledky tzv. roční a tzv. celoživotní incidence. K analýze byla použita data individuálních domácností ze statistiky rodinných účtů.

Keywords: daňová incidence, DPH, spotřební daně, progresivita

JEL: H22, H23

Ing. Bc. Ivan SOKÁČ

e-mail: ivan.sokac@umb.sk

address: Univerzita Mateja Bela, Ekonomická fakulta, Tajovského 10, Banská Bystrica 975 90,
Slovenská republika

Importance and methods of equalization of fiscal capacity of territorial entities

Equalization system of intragovernmental transfers is one of the core pillars of the fiscal relation set up in the majority of economically developed countries. Its creation and implementation poses a key question of public finance in every decentralized country. The need of this system rises from the fact that only the richest self-governments would have (with reasonable level of fiscal effort) sufficient own funds for financing standardized basket of public goods and services. Therefore, the greatest challenge of every model of fiscal equalization is to fill the gap between own resources and expenditure needs of self-governments of territorial entities using properly designed and implemented transfers. The goal of the paper is to find answers to four basic methodic questions connected with creating the system of financial equalization: why, what, how and to what extent is needed to be equalized.

Keywords: Equalization, own resources, expenditure needs, transfers

JEL: H

Ing. Eva SOPKOVÁ, Ph.D.

e-mail: eva.sopkova@umb.sk

address: Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela, Tajovského 10, 975 90 Banská Bystrica

PhDr. Mária SPIŠIAKOVÁ

e-mail: maria.spisiakova@umb.sk

address: Ekonomická fakulta, Tajovského 10, 975 90 Banská Bystrica

The Cost of Paying Value Added Tax in Slovak Businesses

Current processes of integration and globalisation bring about the necessity to deal with value added tax on an academic level due to its growing macroeconomic significance and microeconomic effects of taxation on businesses. The paper discusses the administrative burden of businesses connected with paying taxes, which has not been paid much attention. The analysis of administrative requirements of paying VAT is based on quantification of measurable costs incurred by VAT and calculation of the amount of VAT. Other non-measurable costs are defined theoretically. The sum of the above-mentioned costs (for 2003 and 2004) makes the total costs of paying VAT in external as well as internal forms of accounting. The result of analysing the administrative burden of the tax is expressing in numbers the economic effectiveness of paying VAT in small, medium-sized and big businesses in the Slovak Republic. The results of the analysis were a basis of proposals to optimise the costs of paying taxes in Slovak businesses.

Keywords: value added tax, value added tax payers, announced costs and profits of taxation by value added tax

Mgr. Ing. Jana SOUKOPOVÁ, Ph.D.

e-mail: soukopova@econ.muni.cz

address: Katedra veřejné ekonomie, Ekonomicko-správní fakulta MU, Lipová 41a, 602 00 Brno-Pisárky

Ing. Ladislav KAVŘÍK

e-mail: 50541@mail.muni.cz

address: Katedra veřejné ekonomie, Ekonomicko-správní fakulta MU, Lipová 41a, 602 00 Brno-Pisárky

Pozitivní motivace zadavatelů veřejných zakázek

Efektivnost, jeden z ústředních pojmů ekonomie, znamená absenci plýtvání, tj. co nejefektivnější využití zdrojů k uspokojení potřeb a přání lidí. V současné době se efektivnost veřejných výdajů pohybuje okolo 50 %. Je to dáno tím, že hospodaření s veřejnými prostředky svádí k nesrovnatelně méně hospodárnému a v konečném důsledku méně efektivnímu použití, než když se jedná o nakládání s vlastními prostředky soukromých subjektů. Typickým příkladem v této oblasti jsou projekty realizované prostřednictvím veřejných zakázek. Příčin tohoto jevu je celá řada a jednou z nich je i malá motivace zadavatelů, neboť zde není bezprostřední vazba mezi osobou vynakládající veřejné prostředky (zadavatelem) a dopadem těchto výdajů. Příspěvek bude věnován možnostem této pozitivní motivace. Bude v něm nastíněn model pozitivní motivace zadavatelů na základě jejich zainteresovanosti na efektivním vynakládání veřejných prostředků v průběhu procesu zadávání a realizace veřejných zakázek.

Keywords: veřejné výdaje, veřejná zakázka, motivace, efektivnost

Dr. Ing. Pavel SVIRÁK

e-mail: pavelsvirak@seznam.cz

address: VUT v Brně, Fakulta podnikatelská, Kolejní 4, Brno

Lze praktickou aplikaci zákona o DPH považovat za proces rozhodování?

Příspěvek je zaměřen na zjištění, zda při praktické aplikaci zákona o DPH v rámci republiky, ale i v rámci Evropského společenství lze hovořit o procesu rozhodování a zda toto rozhodování může mít dopad na ekonomickou situaci samotného subjektu. Za zcela zásadní je nutné především vycházet z úrovně znalosti a pochopení dané problematiky, konkrétně problematiky samotné daně z přidané hodnoty. Za tímto účelem byl proveden průzkum u vybraných typů jednotlivých plátců DPH. Výsledky byly vyhodnoceny dle předem stanovených kritérií. Dalším krokem je zjištění, zda dotazované subjekty realizují proces rozhodování (nebo zda o této možnosti uvažují) a pokud tak činí, jaké důvody je k tomu vedou, zda jsou ochotni toto rozhodování realizovat využitím vlastních odborných pracovníků nebo i za využití externích specialistů. Výzkum v této oblasti je ve fázi realizační, a proto jsou k dispozici jen dílčí výsledky.

Keywords: aplikace DPH, proces rozhodování, ekonomický dopad

Ing. Ivana SZAROWSKÁ

e-mail: szarowska@opf.slu.cz

address: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné Univerzitní nám.
1934, 733 40 Karviná

Daňové zatížení v České republice a Evropské unii

Daňový systém České republiky je ve svých hlavních znacích podobný systémům vyspělých a obzvláště evropských zemí. OECD zjistila, že poměr vybraných daní k HDP ve většině zemí roste. Jednou z těchto zemí je i Česká republika. V roce 2005 dosáhla daňová kvóta v ČR 38,5 procenta HDP. Přestože se ČR se svou kvótou pohybuje okolo průměru (průměr zemí OECD byl o 2,5 % nižší), pozice podnikatelských subjektů je zde významně ovlivněna skutečností, že platby na sociální pojištění jsou nejdůležitějším příjmem veřejných rozpočtů (v roce 2006 přesahují 40 % veškerých veřejných příjmů). V České republice jsou daně z příjmů až třetím největším zdrojem rozpočtů. Po sociálním pojištění čerpá stát ještě více než 30 procent ze spotřebních daní a DPH. Cílem příspěvku je analýza daňového zatížení v České republice a jeho komparace s podmínkami v ostatních zemích Evropské unie, zejména prostřednictvím daňové kvóty.

Keywords: daň, daňová kvóta, daňový výnos

Ing. Miriam ŠEBOVÁ

e-mail: miriam.sebova@tuke.sk

address: Faculty of Economics, Technical University of Košice, Letná 9, 042 00 Košice, Slovak Republic

Theoretical and Practical Aspects of Fiscal Decentralization in Slovakia

Since 2002 the fundamental reform of public administration is realized in Slovakia. The reform is focused on competency and fiscal decentralization. The fiscal reform was introduced to enhance the self-government's revenues and stabilize their budgets. The paper looks at the new system of financing self-government bodies in Slovakia. It also analyses the impact of fiscal decentralization on the budget of municipality Revúca as an case study.

Keywords: fiscal decentralization, self government budget, public administration, Slovakia

JEL: H72

Doc. Ing. arch. Vladimíra ŠILHÁNKOVÁ, Ph.D.

e-mail: vladimira.silhankova@atlas.cz

address: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, Studentská 84, 532 10 Pardubice

Brownfields Revival Policies in our Cities and its Impact into Local Budgets

There is increasing number of brownfields in cities and towns in the Czech Republic caused due to transformation in industry and army. The number of those areas was made over local public sector, but there are no common policy how to revive them. Our local authorities (mainly in small towns) often haven't any idea how to convert those brownfields area into normally functioning part of settlements. The paper focused on problems connected not only with expenses from local budgets into brownfields areas revival, but also expenses into brownfields area maintenance (whose are often higher then local budgets possibilities). The paper will try to show the strategy how to organize brownfields revival on the local level.

Keywords: brownfieds, local budget, revival

JEL: H

Doc. Ing. Jan ŠIROKÝ, CSc.

e-mail: ja.siroky@vsb.cz

address: Ekonomická fakulta VŠB-TU, Ostrava Sokolská 33, 701 21 Ostrava

Provisions of Council Directive 2006/112/EC Implemented in the Czech Republic

The Council Directive 2006/112/EC, regarding the value added tax, started to be valid on 1st January 2007. Even if the content of this rule has not objectively changed the contemporary legislation of the EC, it has at least sum up disarrange regulations. The paper tries to show the position of the Czech Republic in this rule. The paper compares the position of the Czech Republic with other European Union states and shows the achieved success (failure) of the Czech government during dealing of the exceptions to the directive 2006/112/EC. The paper follows the positivism economics.

Keywords: Council Directive, Tax harmonization, VAT, Tax Policy

JEL: H20, H71

Mgr. Simona ŠKARABELOVÁ, Ph.D.

e-mail: simona@econ.muni.cz

address: Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova univerzita, Lipová 41A, 602 00 BRNO

Multiplikační efekty dotací do brněnských divadel

Brněnská radnice se v současné době potýká s problémem nedostatku financí na kulturu, proto nepodporuje „své“ příspěvkové organizace, tak jak na to byly zvyklé. Peníze na podporu jiných kulturních zařízení soukromého typu logicky též není dostatek. K tomu je radnice obviňována, že nerozděluje zdroje podle předem daných ekonomických kritérií. Proto ESF MU iniciovala výzkum multiplikačních efektů dotací do brněnských divadel, který právě v těchto dnech prostřednictvím dvou diplomových prací studentek fakulty probíhá. Data se sbírají v Národním divadle Brno, v Městském divadle Brno a ve dvou scénách Centra experimentálního divadla. Získávají se informace jak z ekonomického oddělení, tak od abonentů. Při tradičním hodnocení efektů výdajů veřejných rozpočtů na kulturu, resp. divadla je totiž zpravidla zcela opomíjena analýza poptávající strany této transakce, tj. samotných návštěvníků kulturních a uměleckých akcí. Tento přístup není novinkou, už v roce 1999 probíhal ve čtyřech mimopražských divadlech, nicméně pro Brno to bude přínosná informace, která může posloužit k řešení v úvodu zmíněných problémů. Příspěvek si klade za cíl informovat o metodách, průběhu i průběžných výsledcích tohoto výzkumu.

Keywords: příspěvková organizace, veřejná služba, kultura, kulturní statek, dotace, veřejný rozpočet

Ing. Markéta ŠUMPÍKOVÁ-FANTOVÁ, Ph.D.

e-mail: sumpik@fm.vse.cz

address: FM VSE, Jarošovská 1117/II, 377 01 J. Hradec

Veřejné služby a jejich efektivní zabezpečování

Príspevek obsahuje analýzu empirických dat o vybraných veřejných službách (nakládání s odpady, péče o veřejnou zeleň, komunikace, pohřebnictví, čištění odpadních vod) v ČR v letech 2005 -2007. Jedná se o primární analýzu dat z náhodného výběru ze všech obcí v ČR.

Keywords: veřejné služby, efektivnost, empirický výzkum, ČR

Ing. Michaela TICHÁ

e-mail: michaela.ticha.ekf@vsb.cz

address: VŠB-TU Ostrava, Ekonomická fakulta Katedra národohospodářská Sokolská 33, 701 21
Ostrava 1

Daňové úniky - institucionální aspekty

Esej se zabývá problematikou daňových úniků a stínové ekonomiky, jejichž analýza vychází z pohledu především školy veřejné volby a institucionální ekonomie. Oba směry ekonomického myšlení zasazují ekonomické děje ve společnosti do širšího společenského rámce, a proto se snaží do svých analýz zahrnout i politické či institucionální faktory. S pojmem daňový únik se hojně setkáváme jak v odborném, tak v laickém tisku, přesto bychom jeho jednoznačnou, všeobecně platnou definici hledali zatím marně. Kromě pokusu o vymezení tohoto pojmu se příspěvek zamýšlí nad příčinami a dopady daňových úniků, přičemž klade důraz na vliv institucionálního prostředí.

Keywords: daňové úniky, stínová ekonomika, institucionální ekonomie, veřejná volba

JEL: H26

Doc. Ing. Petr TOMÁNEK, CSc.

e-mail: petr.tomane@vsb.cz

address: VŠB - TU Ostrava Ekonomická fakulta Sokolská tř. 33 701 21 Ostrava 1

Pět let fungování rozpočtového určení daní pro obce

Rokem 2001 byl radikálně změněn systém rozpočtového určení daní pro obce v ČR. Změnou systému byly sledovány cíle v oblasti hospodaření obcí. Příspěvek postihuje některé aspekty naplňování těchto cílů a vývoje celého systému rozpočtového určení daní. Příspěvek analyzuje vybrané prvky struktury příjmů obcí a státu vyvozuje závěry k funkčnosti existujícího rozpočtového určení daní pro obce.

Keywords: rozpočtové určení daní, rozpočty obcí, státní rozpočet

Ing. Petr TÓTH, Ph.D.

e-mail: toth@vse.cz

address: Katedra regionálních studií, Fakulta národohospodářská, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Financování obcí - možnosti analýzy

Decentralizační procesy oblasti veřejných financí jsou aktuálním problémem v EU i ČR. Rozpočtové příjmy obcí, tvořené především daňovými příjmy, příjmy z vlastní činnosti a dotacemi, jsou pro potřeby sociálně ekonomického rozvoje obcí obvykle vnímány jako omezené. Rozpočtové příjmy jsou potřebné především pro provoz a údržbu majetku města. Nedostatek vlastních příjmů a dotací pro potřeby investiční má za důsledek čerpání úvěrů, které ovšem do budoucna zatěžují obecní rozpočet splátkami jistin i úroků. Relativně omezené zdroje je proto třeba racionálně a koncepčně využívat. Pro potřeby plánování příjmů a výdajů byla vytvořena finanční a majetková analýza (FAMA), která pomáhá optimalizovat potřeby finančních prostředků. Údaje pro FAMA jsou sbírány v oblasti demografie, z rozpočtu obce, z výkazu aktiv a pasiv, z investičních a privatizačních záměrů obce a z plánovaných úvěrů. Vlastní metoda umožňuje pro jednotlivou obec odhadnout významné trendy rozvoje základních ukazatelů i propočtových indikátorů. Pro potřeby stanovení sociálně ekonomické úrovně je však potřeba využít komparační analýzy. Pro potřeby FAMA jsou proto vytvořeny „stínové“ sociálně ekonomické standardy, které umožňují ukazatele za obec porovnávat se stejnými ukazateli za obce ČR, za obce kraje a za obce vybrané velikostní skupiny.

Keywords: sociálně ekonomický rozvoj obcí, rozpočet obce, majetek obce, finanční a majetková analýza, komparativní analýza, sociálně ekonomické standardy.

Doc. Ing. Radim VALENČÍk, CSc.

e-mail: valencik@seznam.cz

address: Ostrovní 16, Praha 1, 110 00

PhDr. Rafik BEDRETDINOV, CSc.

e-mail: erbweber@seznam.cz

address: Estonská 500, Praha 10, 100 00

Význam vizí při prosazování veřejných politik

V období zrodu vzdělanostní společnosti se objevují nejrůznější typy vizí – od naivně optimistických až po katastrofické. Ve více či méně explicitní podobě se promítají i do teoretických diskusí či odborných reflexí současného dění. K analýze jejich role při koncipování a prosazování veřejných politik lze využít některé nástroje teorie her, konkrétně pak aplikace teorie her v oblasti redistribučních systémů (systémů, ve kterých dochází k určité redistribuci oproti výkonnosti jednotlivých hráčů). Každá významnější změna společenského systému (a v případě zrodu vzdělanostní společnosti jde o celý komplex proměn) je spojena s realizací reformu a má za následek dopady na stávající formy redistribuce. Různé typy vizí pak mají významnou roli při vyjednávání o vzniku koalic, které příslušné změny prosazují či naopak se jim snaží zabránit. Ukazuje se, že poměrně jednoduché teoretické nástroje umožňují postihnout standardní situace a změny v uvedené oblasti s vysokou mírou předvídatelnosti jejich průběhu.

Keywords: Vize, veřejná politika, vzdělanostní společnost, teorie her

Doc. Ing. Alena VANČUROVÁ, Ph.D.

e-mail: vancura@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Nutnost zpřísnění kriterií pro evidenci příjmů jednotlivců

Otázka, kterou si příspěvek klade, je, zda je nutné zavádět opatření typu závazná evidence příjmů fyzických osob vzhledem k optimalizaci základny daně z příjmů. Otázka autorizované evidence příjmů fyzických osob se zpravidla koncentruje na osoby, které mají příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti. Na základě poskytnutých dat za jedno finanční ředitelství se analýza zaměří na to, podle jakým znaků lze třídit výši dílčího základu daně příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti. Na základě výsledků analýzy se pokusí vyhodnotit hypotézu, že poskytování plnění konečnému spotřebiteli v současné době negeneruje základ daně adekvátní horizontální daňové spravedlnosti a pokusí nabídnout náměty pro řešení problému.

Keywords: daňová politiky, daň z příjmů fyzických osob, osoba samostatně výdělečně činná

Ing. Jakub VELIKOVSKÝ

e-mail: velik@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Ing. Jan URBANEC

e-mail: urbanecj@vse.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Efektivnost daňové podpory u investičního životního pojištění

Obsahem příspěvku je případová studie zkoumající význam a efektivnost zákonné možnosti pojištěnce uplatňovat odpočty ze základu daně z příjmu fyzických osob u produktů investičního životního pojištění s nulovou rizikovou složkou. Jako alternativní produkt finančního trhu, který je svou podstatou identický, avšak uvedenou formu daňové podpory neposkytuje, je vůči investičnímu životnímu pojištění hodnoceno investování do podílových fondů. Mo del je vytvořen na vybraných produktech v současnosti nabízených na tuzemském pojistném a kapitálovém trhu.

Keywords: daňová podpora, finanční trh, životní pojištění

JEL: G18

PhDr. Arnošt VESELÝ, PhD.

e-mail: veselya@fsv.cuni.cz

address: CESES FSV UK

Current approaches to problem delimitation in public policy

The article deals with delimitation of problems in public policy by which we mean broad range of activities, including research on so called "politics of problem definition" as well as practical and normative approaches. Two basic approaches found in literature, entitled "political stream" and "policy stream" are distinguished and analyzed. Political stream focuses upon analysis of how problems are defined and framed in political agenda and how they are influenced by nature of the problems and actors concerned. Policy stream is practically oriented and its basic aim is to formulate public issue as a concrete problem so that it can be effectively solved. Policy stream consists of three different types of activities: 'problem structuring', 'problem defining' and 'problem modeling'. Next a summary and several practical experiences with methods available in problem delimitation are given. Last, it is argued that all approaches to problem delimitation are needed and their integration is proposed.

Keywords: Problem delimitation, problem structuring, problem defining, problem modeling, politics of problem definition

Ing. Leoš VÍTEK, Ph.D.

e-mail: leos.vitek@centrum.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Ing. Jan PAVEL, Ph.D.

e-mail: jan.pavel@mfcpr.cz

address: Katedra veřejných financí, Fakulta financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Analýza distribuce mezních efektivních daňových sazeb v ČR s využitím SRU

Teoretické výpočty ukazují, že některé typy domácností jsou v ČR negativně ovlivňovány vysokými hodnotami METR EP. To má nepříznivé důsledky na flexibilitu nabídkové strany trhu práce. Analýza založená na SRU ukazuje, na kolik jde o teoretický či praktický problém, protože umožňuje zjistit distribuci METR EP. Neagregovaná data ze Statistiky rodinných účtů umožňují zjistit, nakolik jsou agregované SRU využitelné pro hodnocení distribučních dopadů změn v daňové a dávkovém systému.

JEL: H21, H24

Ing. Jiří VOPÁTEK

e-mail: jvopatek@tiscali.cz

address: Mlýnská 99, 379 01 Třeboň

Proč měnit důchodový systém v ČR?

Příspěvek se zabývá analýzou třech základních faktorů (ekonomický vývoj, nezaměstnanost, demografie), které ovlivňují příjmy a výdaje současného důchodového systému v ČR, který je založen na průběžném financování. První část je zaměřena s větším důrazem na demografický vývoj. Ve druhé části se zabývám vybranými teoretickými možnostmi finanční stability ve vztahu k parametrickým úpravám současného systému.

Keywords: ekonomický vývoj, nezaměstnanost, demografie, parametrická úprava.

Ing. Libor VOTAVA

e-mail: Votaval@fm.vse.cz

address: Fakulta managementu VŠE v Jindřichově Hradci

Fiskální stimuly jako nástroj k trvale udržitelnému rozvoji aneb proč není tak snadné prosadit ekologickou daňovou reformu

Řešení externalit, zejména negativních, nástroji fiskální politiky se z teoretického hlediska jeví jako velmi účinný nástroj při ochraně životního prostředí, alokaci zdrojů do výroby založených na obnovitelných zdrojích a aplikaci myšlenek trvale udržitelného rozvoje. Základem může být ekologická daňová reforma založená na zdanění negativních externalit. Příspěvek je zaměřen hlavně na tyto problémy

Keywords: negativní externality, ekologické daně, dopady ekologické daňové reformy

Ing. Tomáš WROBLOVSKÝ, Ph.D.

e-mail: tomas.wroblowsky@vsb.cz

address: Katedra ekonomie, Ekonomická fakulta VŠB-TU, Sokolská 33, 701 21 Ostrava

Může vláda za inflaci? Stručně k vybraným aspektům fiskální teorie determinace cenové hladiny

Míra přesnosti, s jakou se centrální bance daří dosahovat svého inflačního cíle, bývá považována za kritérium úspěšnosti měnové politiky. Přitom se implicitně předpokládá, že pouze opatření centrální banky determinují vývoj cenové hladiny v ekonomice, zatímco fiskální opatření nemají na cenovou hladinu vliv. Tento předpoklad je založen na dvou základních bodech. Zaprvé, inflace je „vždy a všude peněžní jev“ a proto pouze monetární politika může ovlivňovat vývoj cenové hladiny. Zadruhé, chovají-li se ekonomické subjekty v souladu s hypotézou ricardovské ekvivalence, potom fiskální opatření nemají vliv na agregátní poptávku a tudíž ani na cenovou hladinu. V opozici k tradičnímu monetaristickému přístupu je tzv. fiskální teorie cenové hladiny (fiscal theory of the price level, FTPL). Ta ve své „slabé verzi“ předpokládá, že inflace sice je peněžním jevem, ale růst peněžní zásoby, determinující vývoj inflace, je diktován centrální bance fiskální autoritou. Podle „silné verze“ je vývoj inflace determinován fiskální politikou i v případě, že centrální banka nemění objem peněžní zásoby. Cílem příspěvku je stručná prezentace „slabé verze“ FTPL, upozornění na některé nedostatky tohoto teoretického přístupu a zhodnocení důsledků případné platnosti FTPL pro hospodářskou politiku.

Keywords: Inflace, fiskální politika, monetární politika, ražebné

JEL: E31, E61, E62

Konference byla uspořádána s laskavým přispěním následujících sponzorů:

VERLAG DASHÖFER
odborné nakladatelství, spol. s r.o.
Na Příkopě 18 (vchod z ulice Nekázanka),
P.O.Box 756, 111 21 Praha 1
tel.: 02/24 197 333, fax: 02/24 197 555
e-mail: info@dashofer.cz, www.dashofer.cz

Vydavatel: Vysoká škola ekonomická v Praze

Nakladatelství Oeconomica

Rok vydání: 2007

Tisk: Vysoká škola ekonomická v Praze

Tato publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

ISBN 80-245-1032-4